

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kandidatuppsats 15 hp

Upprätthållande av god redovisningskvalitet i små aktiebolag

*-En kvalitativ studie om den auktoriserade
redovisningskonsultens roll*

Författare: Anna Jensen, Jonas Samuelsson,
Petra Oldenmark

Handledare: Petter Boye

Examinator: Natalia Semenova

Termin: HT19

Ämne: Företagsekonomi – Ekonomistyrning
och redovisning

Nivå: Examensarbete (Kandidat)

Kurskod: 2FE98E

Förord

Inledningsvis vill vi rikta ett stort tack till dem som på något sätt varit delaktiga i skrivandet av vår uppsats. Ett extra stort tack till vår handledare Petter Boye och examinator Natalia Semenova som gett oss värdefulla råd och väglett oss i vår process. Vi vill även tacka våra opponenter som kommit med konstruktiv kritik och synpunkter. Till sist vill vi tacka de auktoriserade redovisningskonsulterna som ställt upp på intervjuer och möjliggjort att studien kunnat genomföras.

Anna Jensen, Jonas Samuelsson och Petra Oldenmark

Abstrakt

- Titel** Upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag
- En kvalitativ studie om den auktoriserade redovisningskonsultens roll
- Datum** 2020-01-07
- Kurs** Kandidatuppsats i företagsekonomi, grundnivå (2FE98E)
- Författare** Anna Jensen, Jonas Samuelsson och Petra Oldenmark
- Handledare** Petter Boye
- Examinator** Natalia Semenova
- Nyckelord** Redovisningskvalitet, auktoriserade redovisningskonsulter, små aktiebolag, intressenter, kompetens, rådgivning, relation.
- Syfte** Syftet med den här studien är att undersöka och förklara vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små bolag. Vidare syftar studien till att få förståelse för hur den auktoriserade redovisningskonsulten arbetar med upprättandet av god redovisningskvalitet.
- Metod** Studien utgår från en kvalitativ forskningsmetod med deduktiv ansats. Primärdata samlas in genom semistrukturerade intervjuer med auktoriserade redovisningskonsulter. Empirin analyseras utifrån vårt teoretiska ramverk.
- Slutsats** Den auktoriserade redovisningskonsulten kan i sin roll bidra med ett proaktivt arbetssätt och kontroller. De bidrar med extern kompetens och/eller extern avlastande kapacitet och rådgivning. Studiens slutsats visar även att en tät relation bidrar till att redovisningskvalitet kan upprätthållas i små aktiebolag.

Abstract

- Title** Maintaining accounting quality in small limited companies
-A qualitative study on the role of an authorized accounting consultant
- Date** 2020-01-07
- Program** Bachelor Thesis, corporate finance (2FE98E)
- Authors** Anna Jensen, Jonas Samuelsson och Petra Oldenmark
- Advisor** Petter Boye
- Examiner** Natalia Semenova
- Keywords** Accounting quality, authorized accounting consultants, small limited companies, stakeholders, competence, consulting, relationship.
- Purpose** The purpose of the thesis is to examine and explain what the authorized accounting consultants in their role can contribute to maintaining high accounting quality in small companies. The study aims to gain an understanding of how the authorized accounting consultants works with the maintaining high accounting quality.
- Method** The study is based on a qualitative research method with deductive approach. Primary data is collected through semi-structured interviews with authorized accounting consultants. Empirin is analyzed on the basis of our theoretical framework.
- Conclusion** The authorized accounting consultant can contribute in their role with a proactive approach and controls. They contribute with external competence and/or external relief capacity and consulting. The study's conclusion also shows that a close relationship contributes to the accounting quality of small limited companies.

Förkortningar

BFN	Bokföringsnämnden
BFL	Bokföringslagen (1999:1078)
FAR	Föreningen Auktoriserade Revisorer
SRF	Sveriges Redovisningskonsulters Förbund
ÅRL	Årsredovisningslagen (1995:1554)

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Riksrevisionens granskning av den avskaffade revisionsplikten	3
1.2 Problemdiskussion	5
1.3 Problemformulering	9
1.4 Syfte	9
1.5 Disposition	10
2. Teoretisk referensram	11
2.1 Intressentteorin	11
2.2 Redovisningskvalitet	13
2.2.1 God redovisningssed	15
2.3 Intern kompetens	17
2.4 Extern stödjande kompetens och rådgivning	18
2.5 Relationens betydelse för redovisningskvalitet	21
2.5.1 Den auktoriserade redovisningskonsultens yrkesroll	22
2.5.2 Rex - Svensk standard för redovisningsuppdrag	23
2.6 Konklusion av teoretisk referensram	24
3. Metod	26
3.1 Vår förkunskap	26
3.2 Informationskällor och kritiskt förhållningssätt	27
3.3 Deduktiv ansats	28
3.4 Val av kvalitativ metod	29
3.5 Operationalisering	30
3.6 Insamling av empiri	34
3.6.1 Primärkällor	34
3.6.2 Semistrukturerade intervjuer	35
3.6.3 Pilotstudie	36
3.6.4 Hur vi förberedde och utförde intervjuerna	37
3.6.5 Analys och tolkning av intervjuerna	38
3.7 Etiska överväganden	40
4. Resultat av empirin	42
4.1 Resultat av empiri	42
4.2 Intressenternas behov av god redovisningskvalitet	43
4.3 Upprätthållande av god redovisningskvalitet	44
4.4 Den interna kompetensens betydelse för god redovisningskvalitet	46
4.5 Den externa kompetensens betydelse för god redovisningskvalitet	48
4.6 Relationens betydelse för god redovisningskvalitet	50
4.7 Auktoriserad redovisningskonsult betydelse för redovisningskvalitet	51
4.8 Rex betydelse för god redovisningskvalitet	52
4.9 Sammanfattning av empiri genom kodningsschema	53
5. Analys	55
5.1 Intressenters behov av god redovisningskvalitet	55
5.2 Den interna kompetensens påverkan på redovisningskvalitet	59
5.3 Extern stödjande kompetens och rådgivning	61
5.4 Relationens betydelse för redovisningskvalitet	63

5.5 Auktoriserade redovisningskonsultens kvalitetsarbete	65
6. Slutsatser och förslag på forskning	67
6.1 Slutsatser	67
6.2 Studiens teoretiska och praktiska bidrag	70
6.3 Förslag till vidare forskning	71
Referenser	72
Bilagor	79
Bilaga 1 Informationsbrev	79
Bilaga 2 Sammandrag av Riksrevisionens rapport	81
Bilaga 3 Frågeguide	82
Bilaga 4 Samtyckeskrav	84

1. Inledning

I inledande kapitel presenteras en kort bakgrund om avskaffad revisionsplikt för att ge läsaren en tydlig bild av Riksrevisionens rapport som är utgångspunkten till studien. I problemdiskussionen analyseras tidigare forskning, där förklaras även redovisningskvalitet och den auktoriserade redovisningskonsultens roll. Därefter presenteras studiens problemformulering och syfte. Slutligen följer en disposition av studiens upplägg.

1.1 Riksrevisionens granskning av den avskaffade revisionsplikten

År 2010 avskaffades revisionsplikten för små aktiebolag. Syftet med avskaffad revisionsplikt var bland annat ökad lönsamhet och tillväxt genom att bolag kunde spara kostnader som uppstår i samband med revision men också möjliggöra för att fler bolag startades (RiR 2017:35). Förenklingar av reglerna skulle dels stärka bolagens konkurrenskraft samtidigt som de skulle underlätta bolagens administrativa bördor och förenkla villkoren för företagarna. Enligt aktiebolagslagen (2010:834) är revision frivillig för små aktiebolag som under två räkenskapsår inte överstiger mer än ett av följande tre delvärden.

- Fler än 3 anställda (i genomsnitt)
- Mer än 1,5 miljoner i balansomslutning
- Mer än 3 miljoner kronor i nettoomsättning

Bakgrunden till Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) grundades på att kunskapen om reformens effekter var begränsad. Syftet var därför att undersöka om avsikterna med reformen hade uppfyllts för berörda aktiebolag, vilka konsekvenser reformen har medfört samt hur negativa konsekvenser har hanterats.

Enligt Riksrevisionens rapport har avskaffad revisionsplikt lett till minskade kontroller vilket har resulterat i försämrade redovisningskvalitet. Syftet med revision är att tillgodose att det finns en ändamålsenlig kontroll av att aktiebolaget verksamhet sköts på ett korrekt sätt och enligt gällande regelverk samt att bolagets ställning och resultat redovisas på ett riktigt sätt (RiR 2017:35).

Riksrevisionen menar i sin rapport att en större del av årsredovisningar från små bolag har sämre redovisningskvalitet nu jämfört med före reformen. Exempelvis uppges att antal felaktiga uppgifter i aktiekapitalet har ökat, bristfälliga förvaltningsberättelser samtidigt som ofullständiga balans- och resultaträkningar och försenade årsredovisningar blivit allt vanligare. Bristande kontrollfunktion har resulterat i försämrade redovisningskvalitet (RiR. 2017:35).

Öhman (2007) anser att kontroller utförda av en utomstående part skapar förutsättningar för att redovisningsinformationen ska kunna kvalitetssäkras, med kvalitetssäkring avses de åtgärder som revisorerna vidtar för att intressenterna ska kunna lita på att redovisningsinformationen. Collis et al. (2004) anser att en förklaring till varför små aktiebolag väljer revision är att revisionen har visat sig förbättra redovisningskvaliteten på de finansiella rapporterna och säkerhetsställer att det utförs kontroll av de interna posterna.

Alternativa kontrollåtgärder till revision är proaktivt redovisningsarbete som bidrar till att kvaliteten i redovisningen och den ekonomiska rapporteringen uppstår redan i det löpande arbetet (Srf konsulterna, 2015). Carlson och Sigbladh (2017) som är positiva till frivillig revision skriver att en majoritet av de svenska aktiebolagen är små ägarledda aktiebolag varför de saknar motiv för att använda revision av förvaltningen som utförs av ägaren själv. Vidare menar de att en aktiv kontroll där kvalitetssäkringen blir en proaktiv del av den löpande bokföringen är ett mycket bättre verktyg än passiv kontroll där fel och brister kan existera fram till årets slut och revisions tillfället. Riksrevisionen anser att kontroller och uppföljningar är nödvändiga för att upprätthålla god redovisningskvalitet (RiR 2017:35).

1.2 Problemdiskussion

Avskaffandet av revisionsplikten som infördes 2010 medförde att små aktiebolag som inte överskrider vissa delkriterier inte är tvungna att anlita en revisor (RiR 2017:35). Revisionens syfte är att tillgodose behovet av kontroll och att aktiebolagen redovisar på korrekt sätt enligt gällande lagar och regler så att redovisningen och de finansiella rapporterna avspeglar bolagets ekonomiska ställning. Utan revision saknas denna kontrollfunktion vilket har resulterat i försämrad redovisningskvalitet (RiR 2017:35). En förklaring till varför små aktiebolag väljer revision är enligt Collis et al. (2004) för att revisorn kontrollerar redovisningen vilket förbättrar kvaliteten. Enligt Vanstraelen och Schelleman (2017) kan alternativa tjänster i vissa fall bättre tillgodose, speciellt små bolags behov.

Enligt Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) har avskaffad revisionsplikt minskat möjligheterna till kontroll och insyn i bolagen, det har medfört komplikationer som försämrad redovisningskvaliteten i små bolag. Syftet med redovisningen är att tillgodose intressenternas behov av tillförlitlig information om bolagets ekonomiska resultat och ställning för att de ska kunna fattas relevant beslut (Collis et al. 2004; Jensen och Meckling, 1976; Öhman, 2007; Dechow och Schrand 2004). En försämrad redovisningskvalitet leder till att redovisningens syfte inte kan uppfyllas vilket i sin tur leder till problem för bolagens intressenter och för samhället i stort.

Brister i redovisningskvaliteten resulterar i att beslutsunderlaget inte blir tillförlitligt (Neij 2017). När bristfälliga årsredovisningar blir registrerade utan korrigeringar kan det enligt Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) innebära problem för bolagets intressenter. För ägaren kan bristfällig redovisningskvalitet innebära att beslut om investeringar och bolagsutveckling tas på felaktig information. Dechow och Schrand (2004) pekar på värdet av att den finansiella informationen avspeglar aktiebolagets verkliga ekonomiska ställning och resultat för att kunna fatta besluta om aktiebolagets framtid. Eftersom kreditupplysningsbolag köper information av Bolagsverket riskerar intressenterna att göra bedömningar och fatta beslut utifrån felaktiga grunder om redovisningskvaliteten är bristfällig (RiR 2017:35).

Sundgren et al. (2015) menar att banker antingen själva analyserar klienters årsredovisningar eller använder tjänster från kreditupplysningsbolag, som använder årsredovisningar som informationskälla i sin rating av aktiebolaget. Redovisning och beskattning är starkt förknippade med varandra i samhället. Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) indikerar att minskade skatteintäkter påverkar samhället i stort. Enligt Jensen och Meckling (1976) och Öhman (2007) krävs god redovisningskvalitet för att få ett tillförlitligt underlag för skatteberäkning.

Det finns många olika definitioner av begreppet redovisningskvalitet vilket visar på dess komplexitet. Årsredovisningslagen definierar redovisningskvalitet som graden av användbarhet av finansiella rapporter för att ge en rättvisande bild av bolagets ekonomiska ställning och resultat (ÅRL 3 §, kap 2; SFS 1999:1078). Pounder (2013) definierar redovisningskvalitet som, i vilken utsträckning redovisningsinformation återspeglar företaget nuvarande operativa prestanda för att förutsäga framtida resultat och för att bedöma företagets värde. Enligt Legenzova (2016) förknippar forskare redovisningskvalitet i finansiella rapporter med kvalitativa egenskaper i den finansiella informationen. Denna studie definierar redovisningskvalitet med de kvalitativa egenskaperna jämförbarhet, tillförlitlighet och relevans. Redovisningen anses vara relevant om den påverkar användarnas beslut och utvärderingar av aktiebolaget utifrån inträffade, aktuella och framtida händelser (Grönlund, Tagesson och Öhman 2008). Enligt Smith (2006), Brochet, Jagolinzer och Riedl (2013) kommer relevans öka intressenternas tillgång till kvalitativ redovisningsinformation. När redovisningen är jämförbar ska aktiebolagets redovisning gå att jämföras över tid och mellan olika aktiebolag (Grönlund, Tagesson och Öhman 2008). Att redovisningen är tillförlitlig innebär att den avbildar den ekonomiska verkligheten i företaget och att informationen därmed inte får vara felaktig eller vinklad (Öhman, 2007).

Tidigare forskning av Downing och Langli (2016) har använt den norska skattemyndighetens inspektioner för att konstruera ett mått på norska små bolags rapporteringkvalitet. Resultatet visade på att redovisningskvaliteten är sämre i bolag

som väljer att inte granskas av en revisor. Vidare visade studien att redovisningskvaliteten kan upprätthållas i dessa bolag genom att anlita externa redovisningskonsulter som hjälper till att upprätta årsredovisningen (Downing och Langli 2016).

Auktoriserade redovisningskonsulter arbetar med redovisning, rådgivning, beskattning, årsdeklarationer och affärsutveckling. En auktoriserad redovisningskonsult har företagsekonomisk utbildning som inkluderar företagsekonomi, beskattningsrätt, handelsrätt och tre års yrkeserfarenhet som redovisningskonsult eller ha minst åtta års yrkeserfarenhet som redovisningskonsult. Var tredje år prövas deras certifikat för en fortsatt auktorisation. De har i sin roll en regelbunden kontakt med de små bolagen (Srf konsulterna, 2017). Carlson och Sigbladh (2017) menar att redovisningskonsultens aktiva kontroll där kvalitetssäkringen blir en proaktiv del av den löpande bokföringen är ett mycket bättre verktyg än revisorns passiva kontroll där fel och brister kan existera fram till årets slut och revisionstillfället. Den löpande kundkontakten medför att den auktoriserade redovisningskonsulten är väl insatt i bolagets verksamhet (Srf konsulterna, 2017). Med bakgrund av detta och utifrån de auktoriserade redovisningskonsulternas teoretiska kunskaper och praktiska erfarenheter har vi valt undersöka vad de i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag.

Tidigare forskning lyfter fram att rådgivningstjänster kan ge förbättrad redovisningskvalitet (Arruñada, 1999; Svanström, 2004). Arruñada (1999) forskning visar att externa redovisningstjänster minskar kundens totala kostnader och samtidigt ökar kompetensen och kvalitetssäkringen i små aktiebolag. Vidare anser hen att kompetensen inom redovisningsområdet grundar sig i upprättarens utbildning. Legenzovas (2016) studie undersöker vilka som är de viktigaste faktorerna som påverkar redovisningskvaliteten och vilka åtgärder som bidrar till att förbättra redovisningskvaliteten.

Resultatet tyder på att när kvalificerad och utbildad redovisare utför redovisningen och har tillsyn av rapporteringen, upprätthålls redovisningskvaliteten.

Tidigare studier av Halabi et al. (2010) beskriver redovisningskonsultens traditionella roll som en person som hjälper bolag med den löpande bokföringen samt lämnar information till Skatteverket. Deras studie undersöker finansiell rapportering och rådgivningstjänster i små bolag utifrån ägarens perspektiv. Genom att studera vilken finansiell information som är relevant, hur den används vid beslutfattande och genom att utvärdera bolagets resultat vill man undersöka vilken roll rådgivaren spelar i den processen.

Höglund och Sundvik (2016) har undersökt den finansiella rapporteringskvaliteten i små bolag i Finland. De har använt periodiseringskvalitet som ett mått på den finansiella rapporteringskvaliteten. Resultatet indikerar på att redovisningskvaliteten är positivt relaterad med beslutet att köpa bokföringstjänster från en extern tjänsteleverantör. Studien undersökte även förhållandet mellan tiden på relationen mellan rådgivaren och bolaget och kvaliteten på den finansiella rapporteringen. Resultatet visade att redovisningskvaliteten blir bättre ju längre relationen ägt rum baserat på inlärningskurvan hos redovisningskonsulten. Höglund och Sundvik (2016) anser att finansiell rapporteringskvalitet bland små bolag är viktigt men underutforskat.

Det finns relativt många studier som har undersökt sambandet mellan revision och redovisningskvalitet (Vanstraelen och Schelleman, 2017; Collis 2008). Tidigare forskning om redovisningskvalitet i onoterade bolag har fokuserat på att undersöka små aktiebolags syn på frivillig revision till följd av en avskaffad revisionsplikt, samt effekterna avskaffandet fått på redovisningskvaliteten (Collis et al. 2004; Collis et al. 2010; Ojala et al. 2016).

I vår genomgång av tidigare forskning upptäckte vi att redovisningskvalitet är relativt underutforskat område i förhållande till små aktiebolag och förändring av regleringen. Enligt Vanstraelen och Schelleman (2017) saknas det forskning som undersöker redovisningskvaliteten till följd av avskaffad revisionsplikt. Downing och

Langli (2016) har dock undersökt hur avskaffad revisionsplikt påverkat norska små bolags redovisningskvalitet. Vi har inte hittat någon forskning som belyser vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra med rådgivning, extern kompetens, kontroller samt relationens betydelse för upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Denna studie ämnar minska detta forskningsgap.

Studien utgår från tidigare forskning om redovisningskvalitet, men vår studie undersöker inte specifikt redovisningskvalitet utan vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Mot bakgrund av ovanstående anser vi det viktigt att studera hur de kan bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag eftersom det påverkar intressenternas beslutsunderlag och bidrar till samhällsnyttan.

1.3 Problemformulering

Följande forskningsfråga är formad utifrån problemdiskussionen;

Vilken roll har den auktoriserade redovisningskonsulten när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag?

1.4 Syfte

Syftet med den här studien är att undersöka och förklara vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Vidare syftar studien till att få förståelse för hur den auktoriserade redovisningskonsulten arbetar med upprätthållande av god redovisningskvalitet.

1.5 Disposition

Teoretisk referensram: I andra kapitlet presenteras de teorier och centrala begrepp som ligger till grund för vår studie. Referensramen inleds med en beskrivning av intressentteorin. Teoretiska begreppen redovisningskvalitet, god redovisningssed och intern och extern kompetens samt relationens betydelse diskuteras. Avslutningsvis beskrivs den auktoriserade redovisningskonsultens yrkesroll.

Metod: I tredje kapitlet presenteras och motiveras vilken metod och ansats som valts utifrån studiens frågeställning och syfte. Kapitlet beskriver hur operationaliseringen utförts för att utforma intervjuguiden som använts för att samla in empiri. Vidare beskrivs tillvägagångssättet för att samla in primärdata samt urval och avgränsningar. Avslutningsvis diskuteras studiens trovärdighet och etiska överväganden.

Resultat av empiri: I fjärde kapitlet presenteras insamlad empiri från intervjuer med auktoriserade redovisningskonsulter som bearbetats. För att lyfta fram de auktoriserade redovisningskonsulternas egna åsikter och ge läsaren en helhetssyn presenteras resultatet från intervjuerna tematiskt utifrån studiens teoretiska referensram.

Analys: I femte kapitlet kommer resultatet av den insamlade empirin att analyseras efter de teman som framgår av tabell 3. Dessa teman kopplas samman med valda teorier i studiens referensram. Studien jämför auktoriserade redovisningskonsulternas svar med tidigare forskning för i första hand bekräftande syfte. Analysen består av fem avsnitt som är kopplade studiens syfte.

Slutsatser: I sjätte kapitlet besvaras studiens problemformulering och redogör för studiens slutsatser som utarbetats från analyskapitlet. Slutligen presenteras studiens bidrag och förslag till fortsatt forskning.

2. Teoretisk referensram

I det andra kapitlet presenteras tidigare forskning och teorier som ligger till grund för studiens teoretiska referensram. Inledningsvis förklaras intressentteorin. Redovisningskvaliteten har en central del i studien och förklaras utifrån begreppen god redovisningssed och kvalitativa egenskaper. Därefter presenteras och förklaras begrepp som intern och extern kompetens samt Rex som är en svensk standard för auktoriserade redovisningskonsulter. Slutligen presenteras en konklusion av studiens ramverk.

2.1 Intressentteorin

Intressentteorin beskrivs av författarna Deegan och Unerman (2011) som en systemorienterad företagsekonomisk teori som beskriver och förklarar aktiebolagens relation med omgivningen. Aktiebolaget ses som en större del av ett system och antas bli påverkad av och samtidigt påverka samhället i vilket det verkar i. Intressentteorin är relevant för vår studie eftersom den förklarar intressenternas behov av god redovisningskvalitet för att de ska skapa en relevant bild om bolagets ekonomiska ställning (Neij 2017). Eftersom den finansiella informationen är ett beslutsunderlag för bolagets intressenter.

Ofta förekommande intressenter är aktieägare, kunder, anställda, leverantörer, kreditgivare och samhället (Hartwig 2018). Baserat på Riksrevisionens rapport har vi i vår studie valt att fokusera på aktiebolagets intressenter som ägare, Skatteverket och kreditgivare (RiR 2017:35).

Dessa aktörer fattar olika beslut utifrån information om aktiebolagets ekonomiska ställning och redovisning och har då behov av tillförlitlig finansiell information (Maines och Wahlen 2006; Dechow och Schrand 2004). Maines och Wahlen (2006) studerade den finansiella informationens tillförlitlighet utifrån framtida kassaflöden och aspekter från den finansiella rapporteringsprocessen.

Maines och Wahlen (2006) belyser vikten av upplysningar relaterad till underliggande ekonomiska faktorer och redovisarens antaganden och uppskattningar kan öka användarens förmåga att bedöma redovisningsinformationens tillförlitlighet. De pekar på vikten av lämpliga redovisningsstandarder för att öka tillförlitligheten i redovisningsinformationen. Det är viktigt att informationen som finns tillgänglig för intressenterna är av god redovisningskvalitet så att relevanta beslut kan tas.

Det finns flera aspekter som kan förklara vikten av god redovisningskvaliteten och vilka som påverkas av den. Tidigare forskning av Höglund och Sundvik (2016) utfördes genom att använda periodiseringskvalitet som ett mått på den finansiella rapporteringskvaliteten. De anser att kvaliteten på den finansiella rapporteringen ligger i intressenternas intresse. För att kreditgivare ska ge ut ett lån kan de ställa vissa krav på aktiebolaget, det är inte ovanligt att en reviderad årsredovisning efterfrågas av banken (Hartwig 2018). Ägaren kan utforma redovisningen efter sina önsknings på grund av att denne är huvudintressent i bolaget. Skatteverket är en fristående myndighet som säkerställer finansieringen av den offentliga sektorn. Skatteverket har behov av tillförlitlig finansiell information (Jensen och Meckling, 1976; Öhman, 2007). För att undersöka aktiebolags sociala ansvar mot samhället utförde Öhman (2007) empiriska mätningar av intressentmakt, strategisk hållning gentemot socialt ansvar och ekonomiska resultat. En av Skatteverket huvuduppgifter är att ta in skatter som inkomstskatt, bolagsskatt, mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter (Skatteverket, 2019).

Riksrevisionen påpekar i sin rapport (RiR 2017:35) att bolag medvetet kan redovisa lägre nettoomsättning för att krympa bolagets vinst, för att undvika att betala skatt. Ett sätt att minska nettoomsättningen är att belasta bolaget med privata kostnader som inte är avdragsgilla. Det kan därmed antas få effekter hos en intressent som Skatteverket men också samhället i stort. Ägare och kreditgivare är andra intressenter som påverkas av redovisningskvaliteten. Riksrevisionens rapport tar upp många fel som att noter, förvaltningsberättelse, balansräkning och resultaträkning saknas i bolagens årsredovisningar (RiR 2017:35).

Enligt Riksrevisionen (RiR 2017:35) ska årsredovisningen ge en rättvisande bild av aktiebolagets ekonomiska resultat och verksamhet. Syftet med redovisningen är att tillgodose intressenternas behov av information om bolagets ekonomiska resultat och ställning (Grönlund, Tagesson och Öhman 2008). God redovisningskvalitet är viktig eftersom redovisningen ligger till grund för bolagens beslut, kontroll, underlag för och uppföljning.

2.2 Redovisningskvalitet

Det finns många definitioner av begreppet redovisningskvalitet som visar på dess komplexitet. Alla förklaringar anses dock ha samma syfte, att göra det möjligt för aktiebolagets intressenter att göra värderingar och bedömningar genom redovisningsinformation.

“I vilken utsträckning redovisningsinformation återspeglar företaget nuvarande operativa prestanda för att förutsäga framtida resultat och för att bedöma företags värde”(Pounder 2013, s. 1).

Pounder (2013) har forskat i redovisningskvalitet och fokuserat på graden av osäkerhet i aktiebolagets kassaflöde-till-periodiseringskorrespondens. Pounder menar att när möjligheten att mäta redovisningskvaliteten förbättras kan det skapa starka incitament att förbättra redovisningskvaliteten.

“Graden av relevant information, tillförlitligheten i redovisningen och i vilken utsträckning redovisningen är jämförbar”(Öhman 2007, s. 35).

Grönlund, Tagesson och Öhman (2008) menar att redovisningsinformation blir begriplig för en hjälpligt insatt person om alla utgår från gemensamma grundläggande principer.

Vilket innebär att god redovisningskvalitet ska leva upp till vissa kvalitativa egenskaper. Begriplig är enligt Törning och Drefeldt (2019) att redovisningsinformationen ska vara begriplig för en användare som har någorlunda

kunskaper om ekonomi, redovisning och är villig att med rimlig noggrannhet studera informationen. Enligt Legenzova (2016) förknippar forskare redovisningskvalitet i finansiella rapporter med kvalitativa egenskaper i den finansiella informationen. I vår studie har vi valt att undersöka redovisningskvalitet ur de kvalitativa egenskaperna relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet.

Relevans är en kvalitativ egenskap som säger att redovisningen anses vara väsentlig om den påverkar användarnas beslut och utvärderingar av aktiebolaget utifrån inträffade, aktuella och framtida händelser. Det kan innebära att bekräfta eller korrigera tidigare bedömningar (Törning och Drefeldt 2019). Enligt Smith (2006), Brochet, Jagolinzer och Riedl (2013) kommer relevans öka intressenternas tillgång till kvalitativ redovisningsinformation.

Tillförlitlig är en kvalitativ egenskap som innebär att den redovisade informationen ska återspegla de faktiska redovisningshändelserna och därmed ge en korrekt bild som är möjlig att verifiera och är neutral (Grönlund, Tagesson och Öhman 2008). Enligt Törning och Drefeldt (2019) ska informationen vara tillförlitlig och inte innehålla väsentliga fel. Den måste vara aktuell för att inte förlora sin aktualitet. Med neutral menas att redovisnings- informationen inte får påverka användarens beslut och bedömning genom urval och presentation. Informationen ska rimligen antas visa en korrekt och tillförlitlig information för att tillgodose intressenternas behov av information.

Jämförbar är en kvalitativ egenskap som säger att aktiebolagets redovisning går att jämföras över tid och att redovisningen ska vara jämförbar mellan olika aktiebolag (Grönlund, Tagesson och Öhman 2008). Porter, Simon och Hatherly (2008) har forskat om jämförbarhet genom att studera förändringar i informationsasymmetrin.

Deras slutsats är att obligatorisk tillämpning av IFRS förbättrar redovisningens jämförbarhet. Ökad jämförbarhet leder till att aktiebolagets intressenter bättre kan fatta relevanta beslut och slutsatser om ett aktiebolags prestation (Porter, Simon och Hatherly 2008).

Redovisningens syfte är att informera intressenterna om aktiebolagets ekonomiska verksamhet och resultat. När den redovisningsskyldige följer gällande lagar, rekommendationer från bokföringsnämnden, praxis och redovisar enligt god redovisningssed samt uppfyller de kvalitativa egenskaperna så kan god redovisningskvalitet anses vara upprättad. Utifrån informationen i årsredovisningen ska intressenterna som enligt Nilsson (2014) inbegriper aktiebolagets ägare, skatteverket och kreditgivare kunna fatta relevanta beslut.

2.2.1 God redovisningssed

Begreppet god redovisningssed har utvecklats kontinuerligt sedan år 1976. Genom Årsredovisningslagen (SFS 1995:1554) och 1999 års bokföringslag (SFS 1999:1078) har den fått en ny innebörd. Generellt handlar god redovisningssed enligt bokföringslagen (SFS 1999:1078) om att följa regler kring löpande redovisningen och arkivering.

God redovisningssed har fått en mer komplex innebörd och uttalanden från kvalificerade normgivande organ får mycket stor betydelse när man tar ställning till vad god redovisningssed anses vara. När lagen inte kan besvara en fråga måste en tolkning göras, *”En sådan utfyllande tolkning bör lämpligen ha en förankring i faktisk förekommande bokföring eller redovisning och alltså i någon mån ge uttryck för en redovisningssed hos bokföringsskyldiga”* (Prop. 1998/99:130, s.187).

Enligt årsredovisningslagen 2 §, kap 2 (SFS 1995:1554) innebär god redovisningssed en skyldighet att följa de redovisningsprinciper som finns i lagen och beskriver specifikt kravet på rättvisande bild. Det betyder att årsredovisningen som består av balansräkning, resultaträkning och noter ska ge en rättvisande helhetsbild av aktiebolagets ekonomiska ställning och resultat.

Årsredovisningslagen (SFS 1995:1554) tar upp användandet av korrekta uppställningsformer, konton och kompletterande upplysningar i årsredovisningen. Enligt god redovisningssed bör redovisningsskyldiga följa praxis som utvecklats för att förtydliga och tolka lagen. Följa de allmänna råd och rekommendationer av

Bokföringsnämnden, Redovisningsrådet och andra auktoritativa organ (Prop. 1995/96:10 del 2).

BFN är statens expertorgan på redovisningsområdet och ansvarar för utvecklingen av god redovisningssed. Begreppet god redovisningssed betecknas som en allmän rättslig standard (Prop.1995/96:10). Begreppet framkommer både i bokföringslagen och i årsredovisningslagen.

BFN beskriver förenklat att innehållet i god redovisningssed är

1. *allmänna råd respektive rekommendationer från normgivande organ, bl.a. BFN.*
2. *de svar man får om man tolkar de mer konkreta bestämmelserna i redovisningslagarna med normala, juridiska tolkningsmetoder, eller*
3. *en etablerad företagspraxis som är förenlig med lag och normgivning och som håller en god kvalitet (Bokföringsnämnden, 2017).*

Enligt Nilsson (2014) är syftet med god redovisningssed att göra redovisningen mer flexibel för att information ska anpassas till intressenternas informationsbehov. När redovisningsskyldiga följer god redovisningssed vid upprättandet av redovisning kan intressenterna ges en rättvisande bild av bolagets resultat och verksamhet (Drefeldt och Törning 2013). När redovisningen utförs enligt lagstiftning, principer och praxis kan god redovisningskvalitet upprätthållas.

2.3 Intern kompetens

Små aktiebolags interna kompetens kan handla om vad som är deras kärnkompetens. Kärnkompetens definieras som aktiebolagets specifika kompetens som skapar ett unikt värde till kunderna. Genom att göra saker bättre än sina konkurrenter kan små aktiebolag vinna konkurrensfördelar (Quinn och Hilmer 1995).

Definitionen av kärnkompetens kan förklara varför små aktiebolags interna kompetens inom ekonomi ofta är begränsad. Svanström (2008) menar därför att små aktiebolag kan ha behov av extern rådgivning och behöver hjälp av någon med specialistkunskap för att lösa vissa problem. Horwitz och Kolodny (1982) anser att små aktiebolag ofta saknar ekonomisk kompetens om redovisning.

Enligt George och Jones (2012) kommer kompetens och färdigheter på lämplig nivå göra det möjligt för anställda att utföra sitt arbete effektivt. När de anställda inte har den nödvändiga kompetensen och färdigheterna kan motivationen för att utföra arbetet vara negativ. En arbetsuppgift som upplevs som komplicerad kan leda till frustration eftersom brist på kunskap och färdigheter hindrar personen från en god prestation (George och Jones 2012).

Bristfällig intern kompetens kan vara en förklaring till att antal formaliafel har ökat i små aktiebolags redovisning. Bolagsverket och Skatteverket har fått allt fler samtal där aktiebolagen efterfrågar praktisk hjälp med att utforma en årsredovisning.

Riksrevisionens rapport indikerar på ökat antal försenade och uteblivna årsredovisningar. Fastställelseintyg, avsaknad av noter eller ofullständiga balans- och resultaträkningar är några av felen (RiR 2017:35).

När redovisningen innehåller väsentliga fel anses den inte vara tillförlitlig och när den inte inkommer i tid försämras jämförbarheten. När fel i redovisningen inte korrigeras påverkar det redovisningens relevans som är viktig för aktiebolagets intressenter i deras beslutsfattande (RiR 2017:35). Svensson (2000) hävdar att brister i årsredovisningen beror på begränsad intern kunskap framförallt i små aktiebolag.

Nilsson och Grillitsch (2017) har i en studie fokuserat på förhållandet mellan aktiebolags interna kunskap och lokala kunskap i svenska små bolag. Den empiriska studien utgår från variablerna anställningstillväxt och försäljningstillväxt. De anser att löpande redovisning kan skötas internt de gånger redovisnings kunskaper återfinns i bolaget. Det kan vara ekonomiskt fördelaktigt jämfört med att anlita en extern aktör. Tidigare forskning av Sian och Roberts (2009) visar att datoriserade redovisningssystem kan bidra till ökad användbarheten av de finansiella rapporterna. De har undersökt begrepp som resultaträkning, balansräkning kassaflödesanalys och prognostiserad finansiell information. Ojala et al. (2014) menar att aktiebolag som använder sig av extern hjälp med redovisningen kan, utifrån ett ägarperspektiv, förlora viktig finansiell information och påstår att förlusten av information är en anledning till att aktiebolag inte väljer att ta hjälp med redovisningen.

Svanström (2008) har genom en enkätundersökning granskat hur faktorer som små aktiebolags storlek, region och attityd till rådgivningstjänster påverkar efterfrågan på rådgivning. Han menar att låg intern kompetens kan förklara varför små aktiebolag har behov av att anlita extern kompetens som redovisningskonsulter för att upprätthålla god redovisningskvalitet (Svanström 2008).

2.4 Extern stödjande kompetens och rådgivning

Om den interna kompetensen som krävs inte räcker till kan extern kompetens, exempelvis redovisningskonsulter efterfrågas av aktiebolaget. Aktiebolagen kan köpa in extern kompetens så att den finns tillgänglig vid behov. Enligt Quinn (1995) ska aktiebolag fokusera på sin kärnkompetens och göra det som de är bäst på. Det kan förklara varför extern rådgivning är vanligare bland små aktiebolag (Hartwig 2018).

En redovisningskonsult kan bidra med rådgivning och extern kompetens för att utveckla och upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag (Hartwig 2018). Arruñada (1999) har genom en litteraturstudie visat att tillhandahållandet av icke-revisionsnära tjänster minskar kundens totala kostnader och samtidigt ökar

kompetensen och kvalitetssäkringen i små aktiebolag. Kompetens inom redovisningsområdet grundar sig i upprättarens utbildning och efterlevnad gällande etiska regler och kvalifikationer (Arruñada 1999). Förutom redovisningskonsultens utbildning har vi i vår studie valt att även titta på deras relationer med aktiebolagen och deras proaktiva arbetssätt.

Redovisningskonsulter kan anlitas till allt från mindre uppdrag till uppdrag där de sköter hela aktiebolagets redovisning. Det är ofta hög komplexitet i redovisningsfrågor vilket gör det svårt för små aktiebolag att anskaffa sig all kunskap internt, samtidigt som tidsbrist kan vara en annan bidragande orsak (FAR, 2019). Svanström (2008) pekar på att extern kompetens från externa rådgivningskällor som exempelvis redovisningskonsulter kan komplettera aktiebolagets interna kompetens och leda till ekonomiska fördelar för aktiebolaget.

Forskning av Höglund och Sundvik (2016) visar att god redovisningskvalitet upprätthålls hos små aktiebolag som anlitar extern redovisningskonsult i större grad än hos små aktiebolag som endast använder intern kompetens vid redovisning. De har genom måttet periodiseringskvalitet undersökt om redovisningskvaliteten i små finska aktiebolag skiljer sig mellan aktiebolag som anlitar extern hjälp med redovisningen och aktiebolag som utför redovisningen internt.

Forskningen visade även på ett positivt samband mellan längden på förhållandet mellan den externa kompetensen och aktiebolaget. Vilket ökade redovisningskvaliteten på den finansiella rapporteringen (Höglund och Sundvik 2016). Icke revisionsmässiga tjänster kan ses som tilläggstjänster av extern kompetens som hjälper aktiebolaget att lösa frågor gällande redovisning, juridik och skatt (Svanström och Sundgren 2010; Arruñada 1999).

Enligt Öhman (2007) kan det vara billigare för klienten att anlita extern kompetens för att kunna fokusera på kärnverksamheten eftersom det innebär att hen får mer tid till produktutveckling och tjänster istället för ägna tid till redovisningen. Svanström

(2008), Horwitz och Kolodny (1982) menar att rådgivningstjänster anses höja redovisningskvaliteten. Den auktoriserade redovisningskonsulten kan i sin roll bidra med rådgivning för att god redovisningskvalitet ska upprätthållas i små aktiebolag.

Avlastande kapacitet

En extern redovisningskonsult anlitas för att avlasta aktiebolaget eftersom de antas ha en större kapacitet än aktiebolagen själva. Redovisningskonsulter kan med sin externa kompetens erbjuda små bolag en löpande kvalitetssäkring genom att de sköter små aktiebolags löpande redovisning som resulterar i balansrapport, resultatrapport och bolagets deklARATIONER, bokslut, årsredovisning och rådgivning. För små aktiebolag innebär det att ägaren kan fokusera på sitt aktiebolags kärnverksamhet och få mer tid till att utveckla sina produkter och tjänster istället för ägna tid till redovisningen (Srf konsulterna, 2015).

Vanstraelen och Schelleman (2017) och Collis (2008) anser att små aktiebolag har behov av alternativa tjänster till revision. En alternativ lösning som är mer anpassad till små aktiebolags behov där fördelarna överväger kostnaderna för den externa avlastande kapaciteten.

För att undersöka efterfrågan på revision har Collis (2008) tittat på begreppen genomsnittligt antal anställda, balansräkning och omsättning. Legenzovas (2016) rapport tyder på att chefsperspektivet och att kvalificerade redovisare utför redovisningen och tillsyn av rapportering är faktorer som påverkar att redovisningskvaliteten kan upprätthållas. Legenzova pekar även på att hela redovisningsprocessen är viktig för god redovisningskvalitet.

Den auktoriserade redovisningskonsulten kan i sin roll bidra med extern kompetens, rådgivning och avlastning för att god redovisningskvalitet ska upprätthållas i små aktiebolag. En bra relation och kommunikation mellan den externa kompetensen och aktiebolaget underlättar för att god redovisningskvalitet upprätthålls.

2.5 Relationens betydelse för redovisningskvalitet

Lundeberg (2018) beskriver relationen som en process där de sker en interaktion mellan människor. Relationer uppstår med när man är beroende av varandra för att uppnå vissa mål. En viktig aspekt för en fungerande relation är den sociala förståelsen och den empatiska förståelsen för den andra parten. Detta avspeglas i förmågan redovisningskonsulten besitter för att sätta sig in i hur kunden känner och tänker och vilka behov kunden har. Lundberg (2018) menar vidare att tillit är avgörande i en relation. En relation där man känner trygghet och vet att det finns en stöttning är avgörande för att en part ska visa sig sårbar och ta hjälp.

Relationen kan utvecklas genom att parterna knyts närmare varandra genom att bygga vissa band mellan dem. Dessa band kan vara sociala band som byggs upp genom en personlig kontakt mellan redovisningskonsulten och kunden, tekniska band så som speciellt tillpassade bokföringsprogram eller skrivna kontrakt (George och Jones 2012). En god relation mellan två parter leder till en djupare kontakt och en mera innehållsrik relation.

Två parter som har god kännedom om varandra kan exempelvis vara oeniga i en fråga utan att det ger problem i förhållandet mellan parterna (George och Jones 2012). En djup förståelse mellan redovisningskonsulten och kunden ses därför som en förutsättning för ett bra samarbete och en faktor som påverkar redovisningskvaliteten.

Flera forskare har undersökt förhållandet mellan tiden på relationen och kvaliteten på den finansiella rapporteringen (Myers et al. 2003; Bell et al. 2005; Höglund och Sundvik 2016). Argumentet att redovisningskvaliteten blir bättre ju längre relationen ägt rum är baserat på inlärningskurvan hos redovisningskonsulten. När de arbetar nära en kund under en längre tid kommer att utveckla den kompetens som krävs för att bli specialist på bolaget och branschspecialister, vilket kan återspeglas i en bättre redovisningskvalitet. Exempelvis kan en längre relation resultera i färre fel och mer exakt periodisering (Höglund och Sundvik 2016).

Bell et al. (2005) kommer också fram till att långvariga relationer leder till ökat förtroende och förväntningar på vad man får från den andra parten. Detta förtroende kan bestå av förtroende för produkten, socialt engagemang och förbättrade möjligheter för anpassning till aktiebolaget.

2.5.1 Den auktoriserade redovisningskonsultens yrkesroll

Lindvall (2009) menar att genom goda relationer kan auktoriserade redovisningskonsulter med deras kompetens och relation påverka god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Svanström (2008) anser att fristående rådgivning från revisionsbyråer av redovisningskonsulter kan vara betydelsefullt för redovisningskvaliteten i små bolag, där kompetensnivån i allmänhet är lägre när det gäller redovisningsfrågor.

Auktoriserade redovisningskonsulter arbetar med redovisning, rådgivning, beskattning och affärsutveckling. De har i sin yrkesroll en kontakt med sina kunder och insyn i bolagens verksamhet. De kan också vara en viktig rådgivare när små aktiebolag ska fatta ekonomiska beslut. Deras proaktiva arbetssätt, innebär att god redovisningskvalitet på de finansiella rapporterna upprätthålls löpande under året (Collis 2010).

Sian och Roberts (2009) pekar på ägarna till små aktiebolag kan ha problem att förstå informationen i de finansiella rapporterna. Deras studie från Storbritannien utvärderar den potentiella efterfrågan på, och användbarheten av rapporteringsriktlinjer som är specifikt utformade för små ägarstyrda aktiebolag. Att förklara finansiella informationen brukar ingå i redovisningskonsultens arbetsuppgifter (Collis och Jarvis 2000).

Srf konsulterna (2015) lyfter fram att en regelbunden analys av ett aktiebolags nyckeltal sänker risknivån i bolaget. Det skapar därmed mervärden för både redovisningskonsulten och aktiebolaget.

Srf konsulterna har valt att kvalitetssäkra redovisningskonsultens yrke. Srf konsulterna (2015) är Sveriges ledande branschorganisation inom redovisning som examinerar redovisningskonsulter som auktoriserade. År 2006 införde de en auktorisation ordning för redovisningskonsulter för att lyftas fram som seriösa och professionella yrkesroll (Srf konsulterna, 2015). Evetts (2006) menar att auktorisation säkerhetsställer förtroendet för yrket.

För att förbättra kvaliteten i små bolags redovisning finns det idag auktoriserade redovisningskonsulter som måste uppfylla följande krav för auktorisation:

- Aktualitetsutbildning
- Rex - Svensk standard för redovisningsuppdrag
- Följa etiska regler
- Kvalitetsuppföljning
- Godkänd ansvarsförsäkring

Vart tredje år ska certifikatet som Auktoriserad Redovisningskonsult förnyas och var sjätte år genomgår denne en kvalitetsuppföljning av extern part (Srf konsulterna, 2015).

På samma sätt auktoriserar FAR (u.å.) redovisningskonsulter som erbjuder hjälp med allt från ekonomi, administration till affärsutveckling. FAR anser att auktorisationen kan ses som kvalitetsstämpel och garanterar kompetens och erfarenhet. De ska följa god redovisningssed och arbetar enligt sin branschstandard Reko (FAR, u.å.).

2.5.2 Rex - Svensk standard för redovisningsuppdrag

Rex är en svensk standard med rutiner och riktlinjer som Srf auktoriserade redovisningskonsulter är skyldiga att redovisa efter för att upprätthålla en god kvalitet. Det är ett ramverk som innehåller 10 grundläggande principer. Syftet är att tillhandahålla god redovisningskvalitet som ska vara till nytta för aktiebolagen, intressenter och samhälle (Carlsson 2018).

En auktoriserad redovisningskonsult arbetar enligt Rex som är en svensk standard för redovisningsuppdrag (Srf konsulterna, 2015). Deras kunskap kan därmed bidra till att redovisningskvaliteten upprätthålls.

2.6 Konklusion av teoretisk referensram

Studiens konklusion förklarar hur tidigare forskning och intressentteorin är relaterade till varandra och ger en ökad förståelse för vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet. De begrepp som studien fokuserar på är intern kompetens, externt stödjande kompetens och rådgivning, relationen samt den auktoriserade redovisningskonsultens yrkesroll. Konklusionen synliggör vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet.

För att undersöka vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små bolag utgår vi från små aktiebolags interna kompetens. Brister i interna kompetensen och kapaciteten är bidragande orsaker till att försämrade redovisningskvalitet uppstår (Horwitz och Kolodny 1982). Andra orsaker är tidsbrist, engagemangsbrist, slarv och medvetna fel som leder till att redovisningskvaliteten brister (RiR 2017:35). För sent inlämnade årsredovisningar, felaktigheter i balans- och resultaträkningen samt formaliafel leder till försämring av redovisningskvaliteten. När redovisningen innehåller väsentliga fel är den inte tillförlitlig och när den inte inkommer i tid försämrar jämförbarheten. När fel i redovisningen inte korrigeras påverkar det redovisningens relevans som är viktig för aktiebolagets intressenter i deras beslutsfattande.

När redovisningen utförs enligt god redovisningssed, följs gällande lagar, rekommendationer från bokföringsnämnden och praxis med hjälp av extern kompetens uppfylls de kvalitativa egenskaperna jämförbarhet, tillförlitlighet och

relevant (Brochet, Jagolinzer och Riedl 2013; Porter, Simon och Hatherly 2008). Då kan god redovisningskvalitet anses vara upprättad.

God redovisningskvalitet leder till att intressenterna får en rättvisande bild av aktiebolagets ekonomiska ställning och resultat. Samtidigt har intressenterna ett behov av tillförlitlig information för att fatta viktiga beslut, som kan handla om aktiebolagets investerings- och utvecklingsmöjligheter (Maines och Wahlen 2006; Dechow och Schrand 2004; Höglund och Sundvik, 2016; Jensen och Meckling, 1976; Öhman, 2007).

Små aktiebolag som vill fokusera på sin kärnverksamhet eller behöver avlastning kan anlita en extern redovisningskonsult som utför allt redovisningsarbete (Collis 2008; Vanstraelen och Schelleman 2017; Legenzovas 2016).

Ett alternativ för att förbättra redovisningskvaliteten i små aktiebolag är att anlita extern hjälp för att lösa frågor gällande redovisning, juridik och skatt (Svanström och Sundgren 2010; Arruñada 1999). Tidigare forskning har visat att extern kompetens, rådgivning, regelbunden kontakt och god relation mellan redovisningskonsulten och kund bidrar till att god redovisningskvalitet upprätthålls (Hartwig 2018; Collis och Jarvis 2000; Svanström 2008; Arruñada 1999).

Studiens bidrag är att förstärka redan tidigare forskning inom redovisningskvalitet med vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Deras auktorisation (Evetts 2006) ses som ett säkerställande av redovisningskvaliteten. Vilket bidrar till ökad förståelse för hur god redovisningskvalitet kan upprätthållas.

3. Metod

I detta kapitel inleds med författarnas förförståelse inom ämnet ekonomi. Studiens syfte var specifikt inriktad på att undersöka och beskriva vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små bolag. För att besvara forskningsfrågan på bästa sätt valdes deduktiv ansats och kvalitativ metod. Data samlades in genom semistrukturerade intervjuer med auktoriserade redovisningskonsulter. Vidare argumenteras för utförda avgränsning och val av respondenter. Kapitlet avslutas med diskussion om studiens trovärdighet och etiska överväganden som gjorts i studien.

3.1 Vår förkunskap

Våra tidigare ekonomistudier har genererat förkunskaper inom redovisning, revision och ekonomistyrning. Studierna har gett oss en förståelse om vikten av god redovisningskvalitet eftersom redovisning syftar till att ge aktiebolagets intressenter en korrekt bild av aktiebolagets finansiella ställning. Vidare har våra förkunskaper inneburit att vi har kännedom om relevanta teorier kopplad till redovisning och revision.

En av författarna har drivit eget aktiebolag i 17 år och 15 av de åren utfört aktiebolagets redovisning. Eftersom författaren i början inte hade någon kunskap och erfarenhet om redovisning så anlätades en extern rådgivare för att lära sig löpande bokföring enligt god redovisningssed. Rådgivaren förklarade och kom med goda råd samt upprättade bokslut och årsredovisning. Aktiebolaget påverkades inte av avskaffad revisionsplikt och därmed kan författarens erfarenhet inte anses påverkat studiens neutralitet. En annan av författarna har 5 års arbetslivserfarenhet som ekonomiassistent.

Vi är medvetna om att vår förkunskap kan ha påverkat vårt val av teorier till referensramen och empiriskt material som vi ansett vara relevant för vår studie. Men

det är något som är ofrånkomligt och behöver inte innebära något negativt. Läsaren bör ha i åtanke att författarnas värderingar och tolkningar finns med i studien, framförallt i analys och slutsatser. Men vår intention är att presentera studien så objektivt som möjligt.

3.2 Informationskällor och kritiskt förhållningssätt

För att få god insyn och hålla oss uppdaterade inom det valda området samlade vi in och läste information om redovisningskvalitet. Materialet från tidskriften Balans har använts trots att den inte anses innehålla vetenskapliga artiklar. Artiklarna är författade av forskare som är insatta och har relevant kunskap inom redovisning. Med kännedom om att tidskriften Balans ges ut av revisorernas och redovisningskonsulternas branschorganisation var vi medvetna om att informationen kan vara vinklad.

Information om auktoriserade redovisningskonsulter hämtades från Srf konsulternas hemsida. Trots risken för att materialet kan vara vinklat gjorde vi bedömningen att informationen var trovärdig, eftersom de antas ha god kännedom om sin egen bransch. Vi har även använt oss av andra vetenskapliga artiklar hämtade från elektroniska databaser som Linnéuniversitetet bibliotek, Google Scholar och rapporter från myndigheter. Internetkällor kan anses vara otillförlitliga men eftersom vi avgränsat vår sökning till kända källor inom ekonomiområdet som Dagens Industri, Tidningen Balans kan de deras trovärdighet anses vara relativt hög.

De vetenskapliga artiklar som använts är i första hand peer reviewed vetenskapliga artiklar som är granskade av minst två experter. Artiklarna använder sig av accepterade teorier som ofta ingår i redovisningsforskning och kan anses som tillförlitliga. Många av de artiklar vi använt i studien har vi funnit när vi läst tidigare forsknings referenslistor. Artiklar av författarna Ojala, Hannu och Collis, Jill (2016) och Collis, J, Jarvis, R och Skerratt, L (2004) finns med i referenslistan till Riksrevisionens rapport. Därmed finns en risk att vi omedvetet blivit styrda och eventuellt missat annan relevant information för vår studie.

För att minska den risken utförde vi andra sökningar utifrån nyckelord som audit, audit private business och audit quality, detta för att komplettera litteraturen. Trovärdigheten hos valda artiklar kan anses hög eftersom artiklarna ofta förekommer i redovisningsforskning och använder varandra som referens.

För att fördjupa och få en bredare insyn i ämnet har vi använt oss av böcker. Vi har främst använt oss litteratur som ingått i tidigare studier som till exempel Deegan och Unerman, Bryman och Bell, till metoddelen har vi kompletterat med Smith (2015) som är författare till Forskningsmetoder för redovisning och Forsknings metodikens grunder som författats av Patel och Davidson. Litteraturen tillhör universitetets kurslitteratur och kan därmed anses som pålitliga.

3.3 Deduktiv ansats

För att förklara empirin i förhållande till verkligheten och teorin kan forskaren utgå från tre olika forskningsansatser, induktiv, deduktiv och abduktiv. Med en induktiv ansats samlas empirin in för att sedan kopplas samman med teori och med en deduktiv ansats utgår man från befintliga teorier som drar slutsatser om enskilda företeelser (Smith 2015). Abduktion är det tredje sättet att relatera teori och empiri i vetenskapligt arbete och kan sägas innebära en kombination av induktion och deduktion (Patel och Davidson 2019).

För att få en ökad kunskap och förståelse för vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små bolag tillämpar studien en deduktiv ansats. Vi har fördjupat våra kunskaper inom ämnet genom att utgå från Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35).

Det blev en inspirationskälla i vårt litteratursökande och styrde vårt val av tidigare forskning. Mycket av inledningen, problemdiskussionen och den teoretiska referensramen bygger på Riksrevisionens rapport.

Tidigare forskning av Höglund och Sundvik (2016) har undersökt om den finansiella rapporteringskvaliteten skiljer sig i aktiebolag som väljer mellan outsourcing och icke-outsourcing av redovisning. De använde sig av en deduktiv strategi för att testa flera hypoteser om hur outsourcing av redovisning var förknippat med kvaliteten på den finansiella rapporteringen. Ojala et al. (2014) deduktiva studie visade att det finns ett positivt samband mellan den upplevda kompetensen och tillförlitligheten hos den externa revisorns tjänst och de uppfattade revisionsfördelarna i småföretag. Legenzova (2016) har i sin studie tillämpat en deduktiv ansats för att studera hur deltagarna på den litauiska redovisningsmarknaden utvärderar begreppet redovisningskvalitet. Hon har utgått från tidigare litteratur i ämnet redovisningskvalitet. Då det finns mycket tidigare forskning om redovisningskvalitet var det ett naturligt val för oss att använda denna forskning som grund för vårt arbete.

Utifrån insamlad teori och tidigare forskning operationaliserades olika teoretiska begrepp för att skapa en intervjuguide som sedan testades i en empirisk granskning. I deduktiv ansats är teorin grunden i studien och styr datainsamlingsprocessen (Bryman och Bell, 2017). Analyskapitel utgår från befintliga teorier och tidigare forskning för att dra slutsatser om enskilda företeelser. Studien testade om valda teorier kunde bekräftas eller förkastas jämfört med insamlad empiri och utifrån det dra slutsatser om vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag.

3.4 Val av kvalitativ metod

För att besvara en forskningsfråga finns det två metoder att välja på, kvantitativ och kvalitativ. Kvantitativ metod utgår från att verkligheten endast kan förstås genom vetenskaplig och analytiska metoder (Bryman och Bell 2017). Forskaren mäter, räknar och testar hypoteser utifrån observerad data. Kvantitativ metod innehåller inte parametrar som underliggande antaganden när de beskriver relationer (Smith 2015).

Kvalitativ metod används för att få djupare insikt i olika företeelser, fenomen och tar hänsyn till sammanhanget, kontexten i hela forskningsprocessen (Patel och Davidson 2019; McNair 1991). Kvalitativ metod valdes eftersom den passade studiens syfte bäst. Studiens syfte var att få förståelse för vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag.

Tidigare kvalitativ forskning om redovisningskvalitet har utförts av Legenzova (2016) genom semistrukturerade intervjuer med experterna av den litauiska redovisningsmarknaden. Forskningen syftade till att bedöma om och hur begreppet redovisningskvalitet kan förstås annorlunda från de icke-noterade företagens perspektiv. Legenzova (2016) undersökte vilka som var de viktigaste faktorerna som påverkade redovisningskvaliteten och vilka åtgärder kunde bidra till att förbättra redovisningskvaliteten. Metodvalet är tongivande i såväl val av teoretisk referensram som praktiskt forskningsarbete i studien för att besvara studiens forskningsfråga.

3.5 Operationalisering

Innan operationalisering var nödvändigt genomföra en litteratursökning för att öka författarnas kunskap (se 3.2) för att vara tillräckligt insatt i ämnet god redovisningskvalitet. För att skapa en intervjuguide utfördes en operationalisering.

Operationalisering utfördes för att koppla ihop teori och empiri, det innebar att studiens teoretiska begrepp omformades till frågor som respondenterna kunde förstå och besvara för att göra det möjligt att pröva studiens teori. Svaren måste i sin tur kunna kategoriseras (May 2011).

För att göra det möjligt att undersöka de teoretiska begreppen empiriskt operationaliserade vi dem till frågor i en intervjuguide (se bilaga 3). Frågorna utformades med syfte att respondenten skulle svara utifrån sin kunskap om redovisning och syn på redovisningskvalitet. Vi började liksom Parker (1992) med öppna neutrala frågor om respondenternas bakgrund för att gå vidare till mer

specifika frågor som berörde vår frågeställning. För att intervjuerna skulle ge studien användbar information utarbetade vi såsom Roberts (2009) en intervjuguide med relevanta frågor för studien.

Intervjuguiden byggdes upp utifrån studiens teoretiska referensram, intressenter, god redovisningskvalitet, god redovisningssed, intern kompetens, externt stödjande kompetens, relation och den auktoriserade redovisningskonsultens yrkesroll.

Intressenter

Studien syftar till att förklara varför redovisningskvalitet är viktigt. För att ta reda på om respondenter hade en samstämmighet med studiens teori ställdes frågor till respondenterna om varför det är viktigt att god redovisningskvalitet upprätthålls och för vem.

Redovisningskvalitet

I syfte att undersöka om respondenternas bild av redovisningskvalitet stämde överens med studiens teori om redovisningskvalitet frågades respondenter hur de auktoriserade redovisningskonsulterna kan bidra till en förbättrad redovisningskvalitet och vad det betyder för dem. Vidare frågades hur god redovisningskvalitet kan upprätthållas trots avskaffad revisionsplikt för att få deras syn på vad aktiebolagen behöver för att redovisningen ska få en god kvalitet. För att klargöra vad som är viktigast när de kommer till redovisningskvalitet fick respondenterna rangordna de kvalitativa egenskaperna, relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet.

Intern kompetens

För att fånga upp respondenternas syn på aktiebolagens interna kompetens har vi genom flera olika frågor berört begreppet. Bland annat frågades respondenterna om varför de tror det uppstår brister i redovisningskvaliteten och vad små aktiebolag behöver hjälp med för att upprätthålla god redovisningskvalitet.

Externt stödjande kompetens och rådgivning/extern avlastande kapacitet

Den externt stödjande kompetensen som en auktoriserad redovisningskonsult besitter har fångats upp genom ett flertal frågor. Vi frågade vilka tjänster som är mest efterfrågade, hur kontakten mellan den auktoriserade redovisningskonsulten och kunden ser ut och vad små aktiebolag behöver för att upprätthålla kvaliteten. Detta i syfte att få en övergripande bild av den externt stödjande kompetensen och därmed testa teorin med hjälp av våra respondenter. Samma frågor kunde också appliceras på begreppet extern avlastande kapacitet. Den auktoriserade redovisningskonsulten kan avlasta kunden så att kunden kan fokusera på kärnverksamhet, därför kunde dessa frågor täcka båda dessa begrepp.

Den auktoriserade redovisningskonsultens yrkesroll

Inledningsvis frågades respondenterna hur de skulle beskriva sitt arbete som auktoriserad redovisningskonsult, hur de stödjer sina kunder följt av hur kontakten med kunden ser ut. Vidare frågades vad god redovisningskvalitet har för betydelse för de auktoriserade redovisningskonsulterna. Det var viktigt att börja intervjuerna med detta i och med att detta är grunden i den auktoriserade redovisningskonsultens yrkesroll.

Nedan visas en tabell med valda begrepp som operationaliseras till frågor i intervjuguiden. Studien baseras på Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) och utifrån den har grundläggande begrepp tagits fram. Dessa har sedan operationaliserat till åtta kategorier som påverkar redovisningskvaliteten.

Tabell 1: Grundläggande begrepp som operationaliseras till frågor.

Bakgrund	Grundläggande begrepp	Tidigare forskning	Kategorier	Intervjuguide
RiR 2017:35	Bristande intern kompetens/ medvetna fel	Svensson 2000; Ojala, 2014; Horwitz och Kolodny, 1982; Nilsson och Grillitsch, 2017; Sian och Roberts, 2009; Quinn och Hilmer, 1995; George och Jones, 2012;	Intern kompetens	Fråga 8, 10, 14
RiR 2017:35	Bristande intern kompetens	Svanström, 2008; Öhman, 2007; Horwitz och Kolodny, 1982; Svanström och Sundgren, 2010; Arruñada, 1999. Ojala et al., 2014, Collis, 2008; Legenzovas, 2016; Collis och Jarvis, 2000; Vanstraelen och Schelleman, 2017. Höglund och Sundvik 2016	Extern stödjande kompetens och rådgivning/ avlastande kapacitet	Fråga 3, 4, 6, 10
RiR 2017:35	Försämrade redovisningskvalitet	Törning och Drefeldt, 2019; Brochet, Jagolinzer och Riedl, 2013; Porter, Simon och Hatherly 2008; Öhman 2007; Pounder 2013; Höglund och Sundvik, 2016. Collis och Jarvis (2000)	God Redovisnings- Kvalitet/ Kvalitativa egenskaper	Fråga 5, 6, 7
RiR 2017:35	Bristande intern kompetens	SFS 1999:1078; Prop. 1998/99:130; ÅRL 1995:1554; Prop. 1995/96:10 Bokföringsnämnden, 2017; Drefeldt och Törning, 2013	God redovisnings- sed	Fråga 5
RiR 2017:35	Bristande kontroll	Collis, 2008; Vanstraelen och Schelleman, 2017	Extern kompetens	Fråga 9, 11, 12, 13
RiR 2017:35	Bristande intern kompetens	Srf konsulterna, 2015; Evetts, 2006;	Auktoriserade redovisnings- konsulter	Fråga 1, 2, 3 4, 5, 6
RiR 2017:35	Bristande intern kompetens	Lindberg 2018; George och Jones 2012; Höglund och Sundvik, 2016; Bell et al. 2005; Myers et al. 2003.	Relationen	Fråga 4 Följd- fråga 4
RiR 2017:35	Bristande redovisningskvalitet	Maines och Wahlen 2006; Dechow och Schrand 2004; Jensen och Meckling, 1976; Höglund och Sundvik, 2016; Öhman, 2007.	Intressenter	Följd- fråga 5

3.6 Insamling av empiri

3.6.1 Primärkällor

Primärkällor är enligt Patel och Davidson (2019) förstahandsrapporteringar eller ögonvittnesskildringar som belyser närheten till informationskällan. Sekundärkällor är data som samlats in av andra forskare.

Vårt medvetna val av auktoriserade redovisningskonsulter som primärkällor motiveras utifrån deras kompetens och erfarenhet. Urvalskriteriet var att respondenterna skulle vara auktoriserad redovisningskonsult. Auktorisationen kräver att man arbetat minst 3 år och uppfyller vissa kunskapskrav som beskrivs utförligare i teoridelen (se 2.5.1) Vi anser att auktoriserade redovisningskonsulter kunde öka vår förståelse genom att förklara sin roll när det gäller att bidra till hur god redovisningskvalitet kan upprätthållas i små aktiebolag.

Anledningen till att vi inte valde revisorerna beror på att deras arbete inte är relevant för små aktiebolag längre, till följd av avskaffad revisionsplikt (RiR 2017:35). Revisorer har en kontrollerande funktion och arbetar mer retroaktivt och inte med den löpande redovisningen. Vi gjorde bedömningen att intervjua auktoriserade redovisningskonsulter skulle ge oss en bättre förståelse för upprätthållandet av god redovisningskvalitet. Vi är medvetna om att auktoriserade redovisningskonsulterna kan anses vara vinklade eftersom avskaffad revisionsplikt troligtvis ökade efterfrågan på deras tjänster (Far, u.å.). Samtidigt som avskaffad redovisningsplikt kan innebära ökad konkurrens från revisorer (SOU 2008:32).

Studien avgränsades till svenska auktoriserade redovisningskonsulter eftersom studien utgår från Riksrevisionens (RiR 2017:35) granskning av den svenska reformen i från 2010. Sverige har lägre gränsvärden än övriga EU länder därför passar inte jämförelse med andra länder.

Ett urval kan göras på flera olika sätt, bland annat, slumpmässigt, bekvämlighetsurval eller genom målstyrt urval (Bryman och Bell 2017). I studien utfördes ett icke slumpmässigt urval genom ett målstyrt urval av auktoriserade redovisningskonsulter utifrån deras yrke. Vanligtvis utförs det slumpmässigt eller systematiskt. Merriam (1994) och Smith (2015) anser att det nästan omöjligt att göra helt slumpmässiga urval vid en kvalitativ studie. Vi valde att söka efter auktoriserade redovisningskonsulter på Srf konsulternas hemsida.

Några av respondenterna till studien tillfrågades efter sökningen, utifrån geografisk närhet till författaren som bor i Sverige. Bekvämlighetsurvalet innebar att auktoriserade redovisningskonsulter i Härnösand tillfrågades för de personliga intervjuerna. För att inte studien skulle begränsas geografiskt till Härnösand tillfrågades andra auktoriserade redovisningskonsulter inom Sverige inför telefonintervjuerna.

Vi valde att använda oss av tio respondenter i studien eftersom vi bedömde att det var tillräckligt för få svar på vår forskningsfråga. Saunders et al. (2009) liknar kvalitativa studier vid att lägga ett pussel utan att veta hur bilden på kartongen ser ut. När vi intervjuat tio stycken auktoriserade redovisningskonsulter märkte vi att marginalnyttan att göra en till var mycket liten. Guest et al. (2006) menar att vid kvalitativa studier måste forskaren ta hänsyn till studiens syfte och budget. Vi tog hänsyn till forskningsekonomiska överväganden eftersom vår studie var begränsad när det gällde tid och ekonomiska förhållanden.

3.6.2 Semistrukturerade intervjuer

Det finns olika sätt att utföra intervjuer, Bryman och Bell (2017) beskriver till exempel ostrukturerade, strukturerade och semistrukturerade intervjuer.

Ostrukturerade intervjuer liknas vid vanliga samtal där det ofta bara förekommer en fråga (Burgess 1984). Strukturerade intervjuer används främst i kvantitativa studier där forskarna ställer samma specifika frågor med olika svarsalternativ att välja bland och frågorna ställda i exakt samma ordning till varje respondent (Ram 1994).

Den semistrukturerade intervjuformens flexibilitet tillåter intervjuaren att ställa följdfrågor för att få utförligare svar och fokusera på intressanta synvinklar som dyker upp under intervjuerna (Lillis 1999; Patton 2002). Legenzova (2016) använde semistrukturerade intervjuer i sin forskning eftersom det gav henne möjligt att samla in, jämföra och sammanfatta olika synpunkter från välinformerade och kunniga personer.

Kvalitativa semistrukturerade intervjuer valdes för att fånga de auktoriserade redovisningskonsulternas perspektiv på hur de i sin roll kan bidra till god redovisningskvalitet och för att öka vår förståelse för hur den kan upprätthållas.

3.6.3 Pilotstudie

Efter vi utvecklat vår intervjuguide utfördes en pilotstudie. Vi ansåg liksom Smith (2015) att en pilotstudie var nödvändig för att undersöka om utvalda respondenter och frågornas utformning skulle leda till relevanta svar.

Enligt Patel och Davidson (2019) kan det vara bra att utföra en pilotstudie när forskaren anser att de behöver inhämta speciell kunskap. Vår pilotstudie bestod av en respondent som arbetar som redovisningskonsult. Respondenten har en arbetslivserfarenhet på 2 år och en kandidatutbildning i företagsekonomi med inriktning mot redovisning och revision. Hen var inte auktoriserad men vi gjorde bedömningen att redovisningskonsulten i väsentliga avseenden uppfyllde våra kriterier för respondenterna.

Pilotstudien gav författarna möjlighet att träna på att intervjua och för att den skulle bli så autentisk som möjligt samtidigt som vi avsåg att kontrollera telefonens diktafonfunktion så vi spelade in intervjun. För att få ytterligare träning intervjuade och spelade vi in varandra innan vi intervjuade respondenterna.

Efter pilotintervjun granskades svaren, sedan valde vi att formulera om några frågor eftersom de var svåra att förstå och kunde missuppfattas. Ett exempel är en fråga där vi ville få svar på vilka åtgärder aktiebolagen själva kunde vidta men respondenten

uppfattade att frågan var ställd utifrån åtgärder som redovisningskonsulten kunde vidta. Vissa av frågorna valde vi att ta bort eftersom de inte tillförde något till studien.

3.6.4 Hur vi förberedde och utförde intervjuerna

Innan intervjuerna förberedde respondenterna genom att maila ut ett informationsbrev (se bilaga 1) som förklarade förväntad tid för intervjun, syftet med studien och vetenskapsrådets forskningsetiska principer.

Vi valde att ge respondenterna en kort sammanfattning om Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) eftersom rapporten är utgångspunkten för vår studie. Vi var medvetna om att det kan ha påverkat deras inställning och svar på våra frågor. Vi gjorde avvägningen att fördelarna med att informera om Riksrevisionens rapport övervägde nackdelarna.

Efter vi mailat respondenterna valde vi att vänta två dagar innan vi kontaktade dem via telefon för att stämna av om de ville boka in en intervju. Anledningen var att ge dem tid att fundera om de ville delta i studien. Respondenterna gavs möjlighet att välja tid och plats förutsatt att det var passande plats att utföra en intervju.

De respondenter som valde att delta i studien fick frågeguiden på mail innan intervjun. Det innebär att vi gick miste om deras spontana svar men vi ansåg det mer värdefullt att ge dem tid att förbereda sig. För att vi skulle få ut mesta möjliga av intervjuerna. Vi anser att det inte hade någon negativ inverkan på studiens resultat.

Vissa av intervjuerna utfördes via telefon eftersom två av författarna bor i Danmark och inte har möjlighet tidsmässigt eller ekonomisk att resa till Sverige. Enligt Bryman och Bell (2017) är telefonintervjuer vanligt förekommande i företagsekonomisk forskning. Författarna genomförde sju stycken telefonintervjuer med auktoriserade redovisningskonsulter. Tre intervjuer utfördes på respektive respondents kontor i enlighet med deras önskningsar. Telefonnumren fick vi tag på via Srf hemsida.

Telefonintervjuernas distans gjorde att de auktoriserade redovisningskonsulterna inte påverkades av våra personliga egenskaper. Det gjorde att respondentens subjektiva åsikter kom fram i intervjun, det kan anses öka svarens tillförlitlighet. Avsaknad av fysisk närvaro kunde innebära att vi som intervjuade inte uppfattade reaktioner hos respondenten som förmedlades via ansiktsuttryck som kunde handla om fundering eller osäkerhet kring någon fråga. Det gjorde att vi som intervjuare var extra tydliga och vid tveksamheter kontrollerade så att frågan uppfattades korrekt.

Holbrook et al. (2003) anser att ett problem med telefonintervjuer är att respondenter i större utsträckning svarar ”vet ej” på frågor men det var inget som inträffade i våra telefonintervjuer.

Författaren som utförde både telefonintervju och intervjuer märkte inte av någon intervjuareffekt som innebar att respondenternas svar påverkades av intervjuarens närvaro. Utan upplevde att respondenterna hade samma förhållningssätt vid telefonintervju och intervjuerna. Vi bedömde att studiens resultat inte påverkats av att vi valt olika tillvägagångssätt vid intervjuerna.

När vi utförde intervjuerna använde vi oss av Parkers (2008) tips om att utnyttja tystnad för att ge respondenten möjlighet att tänka igenom och avslöja mer i sina svar. Vi försökte följa Smith (2015) råd att undvika att kommentera och uppmuntra auktoriserade redovisningskonsulternas svar för att inte påverka dem. Intervjuerna utgick från frågeguiden som finns i bilaga 3.

Något som förenklade intervjuerna var att respondenterna gav oss tillåtelse att spela in. Vi kunde fokusera på att ställa frågor och lyssna utan att göra avbrott för att anteckna.

3.6.5 Analys och tolkning av intervjuerna

Enligt Patton (2002) finns det inga regler för hur kvalitativa intervjuer ska analyseras. Författarna försökte utifrån sin kunskap tolka data från intervjuerna med intentionen att ge en rättvis bild av respondenternas berättelser.

För att analysera och tolka intervjuerna ansåg vi det nödvändigt att göra en innehållsanalys baserad på transkripten från inspelningarna.

Inspelningar från intervjuer gör det möjligt att lyssna flera gånger. Det gör att forskaren kan försäkra sig om att hen uppfattat svaren korrekt och hitta olika mönster (Patton 2002). Vi lyssnade noggrant igenom textmaterialet flera gånger för att upptäcka samband och kunna skapa meningsbärande enheter. Dessa bestod av meningar som innehöll relevant information för att besvara vår forskningsfråga. Sedan läste vi noggrant igenom de meningsbärande enheter flera gånger för att förstå hur vi skulle reducera data till koder för att skapa ett kodningssystem med kategorier och teman.

Vi var noga med att vårt kodningssystem skulle innehålla utförliga beskrivningar som passade vår kvalitativa studie för att beskriva god redovisningskvalitet utifrån respondenternas perspektiv. Våra intryck från intervjuerna hjälpte oss att etablera ett kodningssystem och det underlättade arbetet med att organisera insamlat material. Vi kategoriserade liksom Miles och Huberman (1994) och Gephart (2004) väl övervägda ord/kategorier/teman som återkom frekvent under intervjuerna.

För att få en bättre översyn av det insamlade materialet gjorde vi ett kodningsschema (se tabell 3). Smith (2015) anser att en bra systematisk strategi som ett kodningsschema minskar risken för "overload". För att skapa ett kodningsschema utgick ifrån meningsbärande enheter sedan bildade vi åtta kategorier och fem teman. Valda meningsbärande enheter kategorier/teman stämde väl överens med vår frågeställning (Merriam 1994).

Kodningsschemat med meningsbärande enheter, kategorier och teman var till stor hjälp när vi tolkade och koppla samman intervjuerna med vår teoretiska referensram. Vi bedömde att det var nödvändigt för att öka vår förståelse för vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag.

3.7 Etiska överväganden

Vårt etiska ställningstagande baseras på Vetenskapsrådet 2017 god forskningssed angående informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav och nyttjandekrav (Vetenskapsrådet, 2017). För att få svar på vår forskningsfråga vilken roll har den auktoriserade redovisningskonsulten när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Valde vi att intervjua auktoriserade redovisningskonsulter som var anställda på auktoriserade redovisningsbyråer.

Vi som forskare har vi inte utelämnat eller utsatt respondenterna för någon situation som kunde upplevas obehaglig eller riskerade ge negativa konsekvenser i förhållande till deras arbetsgivare eller kunder. Vår målsättning var att skapa en sanningsenlig och pålitlig studie utifrån ett etiskt arbetssätt (Merriam 1994).

Den första är *informationskravet* som säger att vi som forskare ska informera alla som berörs av studien om dess syfte (Patel och Davidson 2019). Vi mailade ut ett informationsbrev till våra respondenter som innehöll en kort beskrivning av studien, vad deras medverkan kunde tillföra studien och studiens syfte. Informationsbrevet innehöll en bilaga med ett sammandrag av Riksrevisionen rapport samt en referens till den fullständiga rapporten för att säkerhetsställa att få en bra dialog med respondenterna. Vi övervägde riskerna om att det kunde påverka respondenterna i någon riktning med vi ansåg att det var nödvändigt för studien att de hade god kännedom om ämnet.

Det andra är *samtyckeskravet* som ger alla i studien rätt att bestämma över sin egen medverkan. Informationsbrevet upplyste respondenterna att de när som helst kan avbryta intervjun/ studien utan att behöva ge någon förklaring (Patel och Davidson 2019). Innan vi startade intervjun så fick samtliga respondenter skriva under ett samtyckeskrav där de godkände sin samverkan och försäkrade att de blivit informerade om de Vetenskapsrådets etikregler. Vid telefonintervjuer fick respondenterna svara på kontrollfrågor för att godkänna sin samverkan och lämna

försäkran om att de mottagit information om Vetenskapsrådets etikregler (Vetenskapsrådet, 2017).

Det tredje är *konfidentialitetskravet* som innebär att alla uppgifter som eventuellt framkommer om respondenterna vid intervjun behandlas konfidentiellt, vilket innebär att ingen obehörig kommer att få ta del av det. Samtliga respondenter i denna studie kommer att avidentifieras, vilket innebär att det i den rapport studie genererar inte går att identifiera vilka individer eller vilken enhet som ingått i studie. Vi bedömde att det kunde öka deras vilja att delta och att de fritt kunde svara på frågorna utan att känna sig utelämnade. Uppgifter om respondenternas år inom yrket och tidigare studier kan komma att redovisas (Patel och Davidson 2019). Denna information framgick i det mailade informationsbrevet.

Det fjärde är *nyttjandekravet*. Respondenterna informerades i informationsbrevet om att som inspelningen endast kommer att användas och avlyssnas av oss som utför studien, vilket innebär att ingen annan kommer få ta del av materialet i dess inspelade form. Allt inspelat material kommer att raderas när studien är genomförd utan att någon utöver oss som ansvarat över studien tar del av det (Patel och Davidson 2019).

4. Resultat av empirin

I kapitel 4 presenteras resultatet av studiens insamlade empiri från intervjuerna. Resultaten presenteras tematiskt med utgångspunkt från vår teoretiska referensram. Kapitlet avslutas med en sammanfattning av de viktigaste empiriska resultaten i ett kodningsschema som finns i längst ner detta kapitel (se tabell 3).

4.1 Resultat av empiri

Resultatet av empirin presenteras utifrån de meningsbärande enheter, kategorier och teman som framkom i kodningsschemat (se tabell 3) som författarna gjorde på det transkriberade intervjumaterialet. I studien har det intervjuats tio stycken auktoriserade redovisningskonsulter som har mellan tio och trettiosju års yrkeserfarenhet av redovisning. Samtliga redovisningskonsulter uppfyller Srf krav på auktorisation (se 2.5.1). Respondenterna har olika utbildningar (se tabell 2).

Tabell 2: Presentation av respondenterna

Respondent	Utbildning	Erfarenhet	Intervjuform	Tid	Datum
R 1	Gymnasieekonom, högskola, kurser	24 år	Telefon	38 min	191114
R 2	Civilekonom	12 år	Telefon	36 min	191114
R 3	Kandidatexamen	10 år	Telefon	23 min	191114
R 4	Revisorsutbildning	30 år	Telefon	50 min	191114
R 5	Kandidatexamen	25 år	Personlig	38 min	191114
R 6	Kandidatexamen	12 år	Telefon	27 min	191115
R 7	Magisterexamen	15 år	Personlig	23 min	191115
R 8	Civilekonom	19 år	Telefon	24 min	191119
R 9	Gymnasieutbildning, Sfr kurser	10 år	Telefon	21 min	191120
R 10	Kandidatexamen	37 år	Personlig	33 min	191121

4.2 Intressenternas behov av god redovisningskvalitet

Samtliga redovisningskonsulter menar att ett tillförlitligt beslutsunderlag är en viktig faktor utifrån intressenternas perspektiv. Årsredovisningen är ett underlag som förklarar hur aktiebolaget mår. För att kunna göra en korrekt bedömning om aktiebolagets ekonomiska ställning och resultat förväntas redovisningen stämma överens med verkligheten och vara godkänd och utförd enligt regelverket.

“Dels är det ju redovisningen i sig ett beslutsunderlag för företaget, och har man då ett underlag som inte uppfyller de basic krav så kan ju företagen ta fel beslut. Det andra är ju att vår redovisning också är ett underlag sinom tid blir en årsredovisningen. [...] Nästan instans att ett antal intressenter bedömer och tittar på den här redovisningen och förväntar sig då, att finns det redovisning som ligger bakom, godkänd eller acceptabel” (R 4).

Fem av redovisningskonsulterna lyfte fram ägarens behov av tillförlitligt beslutsunderlag för att fatta beslut om utveckling av bolaget.

“För att du ska kunna ta ut, resultaträkningen är ju egentligen ett, ett underlag för att kunna göra bra beslut för framtiden egentligen. Om du ska expandera? eller om du ska anställa?” (R 10).

R 1, R 6 och R 7 lyfte fram Skatteverket som en mycket viktig intressent sett i förhållande till aktiebolaget och dess redovisningskvalitet. Detta eftersom redovisningen ligger till grund för beskattning.

“Och är redovisningen rätt då betalar man också rätt skatt. Och är redovisning fel då man betalar man nog fel skatt. Man betalar antingen för mycket skatt som man inte behöver betala eller också betalar man inte en skatt som staten faktiskt ska ha in” (R 5).

R 4 och R 5 menar att kreditföretagen tar kreditupplysningar och värderar aktiebolag utifrån årsredovisningar och ger vissa riktlinjer. Aktiebolagen använder i sin tur

dessa uppgifter som underlag för att göra affärer, vilket kan bli problematiskt om redovisningsinformationen inte är korrekt. Det är därför viktigt att redovisningskvaliteten är god så att bankerna vågar låna ut pengar.

Sammanfattningsvis är syftet med redovisningen att tillgodose intressenternas behov av information om aktiebolagets ekonomiska resultat och ställning. Intressenterna ägare, Skatteverket och kreditgivare har ett behov av att redovisningsinformationen är tillförlitlig och av god kvalitet för att fatta relevanta beslut. Det är därför viktigt att god redovisningskvalitet upprätthålls.

4.3 Upprätthållande av god redovisningskvalitet

Begreppet god redovisningskvalitet speglade redovisningskonsulternas uppfattning om vad det betyder just för dem. Samtliga redovisningskonsulter menade att tillförlitligheten är avgörande för god redovisningskvalitet.

R 4 menar att eftersom tredje part också tar del av de här uppgifterna för att fatta beslut måste allt från processen till årsredovisning vara tillförlitlig. R 3, R 4 och R 5 lyfte fram vikten av att det finns dokumentation och relevant underlag för redovisningen för att säkerställa kvaliteten. R 7 talar om vikten att siffrorna i årsredovisningen måste vara tillförlitliga annars faller allt. R 1 belyser hur de tre kvalitativa egenskaperna hör ihop.

“Nej men är den tillförlitlig så faller ju de andra två på plats. Så jag vill nog sätta tillförlitligheten högst”

Nio av redovisningskonsulterna påpekade att de kvalitativa egenskaperna relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet hänger ihop. R 9 säger att de är sammankopplade på flera sätt. R 8 säger att det är svårt att skilja de kvalitativa egenskaperna åt när man jobbar eftersom de går ihop. R 5 anser att relevant är viktigast.

“För är den relevant då är den ju jämför och tillförlitlig också. Den ska göras enligt regelverket i alla avseenden och då är den ju alla tre av dem där egentligen tycker jag”

R 10 beskriver rättvisande bild, att redovisningen ska utföras likadant varje år. Att lagret och pågående arbeten ska värderas på samma sätt varje år. För att resultaten ska blir jämförbart år från år. Därför anser hen att jämförbarhet är en viktig kvalitativ egenskap.

“Tillförlitlig måste den vara. Och jämförbar, det är därför det är så viktigt att man följer lagar och regler så den är jämförbar. Så att man kan jämföra år från år.”

Samtliga redovisningskonsulter anser att när lagar, regler och god redovisningssed följs upprätthålls god redovisningskvalitet.

“Det är ju att man ska hålla en god redovisningssed och följa de lagar och paragrafer, förordningar som finns” (R 2).

För att redovisningskvaliteten ska vara tillförlitlig utförs olika avstämningar i samband med balans- och resultaträkning utförs varje månad. Vid bokslut är det vanligt förekommande att utföra stickprov och för att kontrollera att bokföringen stämmer med skattedeklarationen.

“Det innebär ju att vi måste också säkerhetsställa att det finns kontrollrutiner, checkar av, göra stickprov och såna saker” (R 4).

Fyra av redovisningskonsulterna lyfte fram vikten av att följa regelverket, en redovisningskonsult menar att arbeta enligt god redovisningssed gör att redovisningskvalitet kan upprätthållas. Utöver regelverket arbetar Srf auktoriserade redovisningskonsulter enligt Rex, som är en standard. R 3 förklarar sin syn på vad god redovisningskvalitet är.

“Att man följer Rex-standarden, gör man de tycker jag redovisningen får en god kvalitet och följa lagar, bokföringsnämnden, aktiebolagslagen och vara uppdaterad och gå på utbildningar, ha internrevisioner för att säkerställa att de följs av alla medarbetare för att redovisningen ska få bra kvalitet”.

Sammanfattningsvis anser de auktoriserade redovisningskonsulterna att Rex är en av grundstenarna i upprätthållandet av god redovisningskvalitet.

Redovisningskonsulterna har en bred uppfattning om vad god redovisningskvalitet är. Gemensamt för samtliga är redovisningen ska vara utförd enligt god redovisningssed. Redovisningskvaliteten ses som god när lagar, regler och normgivning efterlevs. God redovisningskvalitet anses också vara upprätthållen när redovisningen uppfyller de kvalitativa egenskaperna relevant, tillförlitlig och jämförbar.

4.4 Den interna kompetensens betydelse för god redovisningskvalitet

Alla intervjuade auktoriserade redovisningskonsulterna menar att den interna kompetensen på den som upprättar redovisningen är avgörande för kvaliteten på redovisningen. De upplever att den interna kompetensen måste kompletteras på ett eller annat sätt. R 1, R 6 och R 10 anser att aktiebolagen ska göra det som de är bra på, fokusera på sin kärnverksamhet.

“De vill inte sitta på kvällarna och hålla på, efter jobbet. Utan de vill jobba och göra det de är bra på” (R 10).

Samtliga av redovisningskonsulter säger att det uppstår brister i redovisningen för att aktiebolagen inte har den kunskap som krävs. Det kan även vara att det finns en osäkerhet om regelverket kring redovisningen. R 3, R 6, R 7, R 6 och R 8 menar att bokslut, skatterådgivning och förståelse för skattesystemet är de områden där det saknas mest intern kompetens i små aktiebolag. Dessa områden är komplicerade och aktiebolagen behöver mer stöd i dessa frågor.

“De vanligaste är nog bristande förståelse för hur skattesystemet fungerar, det är som sagt ganska komplext för små firmor” (R 3).

Fyra av redovisningskonsulterna menar att en del kunder har tillräcklig kunskap för att göra den löpande redovisningen på egen hand en men tar hjälp vid upprättandet av bokslut. R 4 upplever dock att majoriteten av deras kunder har en bristande intern kompetens när det gäller redovisning.

“Det är flesta kunderna har ju väldigt låg erfarenhet och kunskap om, ganska ytliga kunskaper om själva grundreglerna kring bokföring, vilka konton som ska användas osv”

Nio av redovisningskonsulterna anser att det finns flera skäl till att det uppstår brister i redovisningen på grund av den interna kompetensen. Sju av redovisningskonsulterna berättar det finns kunder som medvetet vill fuska och utnyttja systemet.

R 5 och R 10 säger att andra orsaker är brist på engagemang och tid samt allmänt ostrukturerade aktiebolag är faktorer som leder till att redovisningskvaliteten försämras.

“De håller inte ordning, tappar bort fakturor och glömmar bort vad de gjort och tar ut lön två gånger och glömmar bort det första löneuttaget. De glömmar bort saker och är allmänt för sena, ointresserade, ostrukturerade” (R 5).

R 1 och R 2 anser aktiebolagen själva kan utveckla den interna kompetensen genom utbildning och öka sina kunskaper kring redovisning. R 2 och R 6 menar att engagemang, rutiner och uppdaterade kring regelverken menar kan bidra till att den interna kompetensen ökas. R 7 säger att hen gör mallar till kunderna för att redovisningen ska bli rätt utförd.

“Egentligen att själva, det gäller att hitta standard och mallar som kunden lätt kan hitta och göra rätt från början. ”

Ett annat sätt att komplettera den interna kompetensen är enligt R 4, R 5 och R 6 att redovisa i välfungerande redovisningsprogram. Det finns redovisningsprogram med inbyggd artificiell intelligens som kan upptäcka eventuella fel och utför kontroller. Det kan vara en faktor som kompletterar den interna kompetensen och bidrar till att god redovisningskvalitet upprätthålls.

“De här programvarorna som kommer nu som ligger i molnet är ju väldigt bra”
(R 5).

Sammanfattningsvis anses den interna kompetensen gällande redovisning vara begränsad. Engagemangs- och tidsbrist samt medvetna fel bidrar till att redovisningskvaliteten brister. Det finns aktiebolag som har tillräcklig intern kompetens att utföra den löpande redovisningen men respondenterna anser att de behöver externt stöd och rådgivning vid exempelvis bokslut. För upprätthålla god redovisningskvalitet bör den interna kompetens när det gäller redovisning och regelverk öka eller kompletteras.

4.5 Den externa kompetensens betydelse för god redovisningskvalitet

Den externa kompetens efterfrågas i allt från mindre uppdrag som löpande redovisning, deklARATIONER, budgetering, bokslut och årsredovisningar.

“Kvalificerad rådgivning, det är ju liksom från A till Ö om de behöver hjälp med det. Sedan kan det vara vissa som är väldigt insatta själv och då stöttar man ju upp med det de inte känner att de riktigt har koll på” (R 6).

Sju av redovisningskonsulterna menar att den externa kompetensen bygger på rådgivning för att hjälpa kunden att använda regelverket på bästa möjliga sätt.

“Min roll är också att använda regelsystemet så att kunden tar ut rätt lön, bra avsättning till utdelning, råd hur göra med ekonomiska förbättringar, osv. Att använda regelsystemet och kunna få ut "godbitarna av det", det som ger mervärde. Inte bara som en "kontrollant” (R 7).

Samtliga redovisningskonsulter menar att genom att stödja, uppmuntra till förändringar och påpeka fel så kan man bidra till att motverka brister i redovisningen. Vidare menar R 3 att kvalificerad hjälp är grunden till en god redovisningskvalitet.

“Ja de kunder som själva sköter den löpande bokföringen behöver ibland hjälp med att vi granskar den löpande bokföringen för att de ska känna sig trygga, det blir ju en rådgivning. Vissa behöver mer hjälp än andra.”

R 6 och R 9 upplever att nystartade aktiebolag ofta är i större behov av extern kompetens vilket ger en möjlighet att forma upprättandet av redovisningen.

“Jag hjälper ju kunderna att lägga upp bokföringen på ett sätt som gör att de kan få ut det de behöver i rapporter, sedan träffas vi regelbundet och jag hjälper till och förklarar och går igenom rapporterna tillsammans med kunden” (R 9).

R 1 och R 9 menar att det är en stor skillnad i den externa kompetensen mellan olika redovisningskonsulter. R 1 har tagit över uppdrag från andra redovisningskonsulter där redovisningen haft brister. R 9 menar att boksluten åtminstone borde upprättas av mer professionella företag.

“Men ibland så är inte kvaliteten lika, det har vi märkt på en del uppdrag vi har fått tagit över. Jag tror de ibland är för att företagaren själv har försökt sköta bokföringen eller för att man anlitat en konsult med bristfällig kunskap så de handlar väl om kunskapsbrist helt enkelt” (R 9).

Fem av de tio redovisningskonsulterna menar att det inte nödvändigtvis behöver vara en auktoriserad redovisningskonsult som utför redovisningen utan viktigast är att den som arbetar är kvalificerad och har en relevant utbildning.

“Kunskapen att själva kunna utföra redovisningen. Jag tror ju mycket väl att en vanlig företagare som inte har ekonomikunskaper mycket väl kan klara av sin ekonomi och redovisning själv om den är noggrann, följer och stämmer av

regelbundet sina konton och balanskonton, så tror jag det. Man lämnar bort bokslutet eller att man åtminstone har en person man kan rådfråga om enklare frågor. Jag tror man behöver ha den stöttningen från någon som är mer kvalificerad" (R 2).

Fem av redovisningskonsulterna berättar att de väljer ni att avbryta/tacka nej om de inte får det underlag som krävs för att hålla god redovisningskvalitet.

"Jag har haft kunder, både nu och tidigare där vi har valt att avsluta uppdragen. Där vi har upplevt att vi inte får den informationen som vi behöver ha, för att kunna göra ett bra jobb. Det är ju också det rådet vi går efter, från Srf. Då ska man avsluta uppdraget" (R 1).

Sammanfattningsvis ses extern kompetens och rådgivning som komplement till små aktiebolags interna kompetens och kan leda till ekonomiska fördelar för aktiebolaget. Relationen till kund anses vara en viktig faktor för att skapa en god redovisningskvalitet. Löpande bokföring, rådgivning och avlastande kapacitet är tjänster som kan erbjudas för att upprätthålla god redovisningskvalitet.

4.6 Relationens betydelse för god redovisningskvalitet

R 9 tycker att en tätare relation mellan bolaget och redovisningskonsulten gör att de lär sig bolaget i detalj och redovisningskvaliteten förbättras.

"Men min åsikt är att ju tätare kontakt jag har med kunderna ju bättre blir kvaliteten på redovisningen i och med jag då förstår deras verksamhet bättre "

R 5 säger att tätare kontakt möjliggör ett samspel mellan auktoriserad redovisningskonsult och kund, vilket kan säkerställa en god redovisningskvalitet på sikt.

"[...] jag tror de handlar om ett samspel mellan oss och kunden."

Ett långvarigt samarbete kommer att utveckla den kompetens som krävs för att bli specialist på aktiebolaget och branschen, vilket kan återspeglas i en bättre redovisningskvalitet.

“Så kan man bli väldigt tajt med vissa kunder, alltså relationsmässigt. Och man kan bli väldigt involverad i vad de jobbar med vad de har förutsättningar, vad de har för problem, frågor, saker som dyker upp” (R 7).

R 3, R 6 och R 7 menar att när kunden känner att de har ett förtroende blir det enklare att skapa en nära relation vilket är viktigt för ett fortsatt samarbete dem emellan. Kunderna ska känna sig trygga med deras arbete och att de alltid kan kontakta dem oavsett vilken fundering de har. R 9 lyfter också fram att kundens förtroende för redovisningskonsulten också har betydelse för redovisningskvaliteten.

“När jag har en tätare kontakt och har vunnit förtroendet från företaget, så blir det liksom att det, det blir en bättre kvalitet i redovisningen.”

Sammanfattningsvis anses relationer ha en viktig roll i auktoriserade redovisningskonsultens arbete. Genom tät kontakt och tydlig kommunikation anser flera auktoriserade redovisningskonsulter att god redovisningskvalitet kan upprätthållas. Förtroende från kund ses också som en viktig del för att kunna skapa en god och nära relation dem emellan.

4.7 Auktoriserad redovisningskonsult betydelse för redovisningskvalitet

Avlastande kapacitet, där den auktoriserade redovisningskonsulten sköter hela aktiebolagets redovisning. Redovisningskonsulterna lyfter fram exempel som redovisning, deklarationer, bokslut, företagsöverlåtelse, momsfrågor och skatterådgivning.

“Vi kan ju erbjuda hela paketet, från löpande bokföring till ett bokslut, göra deklarationen och vi hjälper även små kunder som behöver hjälp med lite olika praktiska saker runt omkring” (R 4).

R 6 menar att när man arbetar mot små aktiebolag, måste man ha en extremt bred kunskap inom ekonomiområdet medans kunskapen i arbetet mot större aktiebolag kan vara mer fokuserad.

Efter revisionsplikts avskaffande 2010 finns det ingen riktig kontroll av små aktiebolags redovisning. Åtta av redovisningskonsulterna tycker att en auktoriserad redovisningskonsult skulle vara ett bra alternativ för att förbättra redovisningskvaliteten i små aktiebolag. Fyra av redovisningskonsulterna tar upp att man inte har samma granskande roll av redovisningen som en revisor utan man ser till att allting är rätt från början på ett mer löpande sätt.

“Om man har en auktoriserad redovisningskonsult som följer regelverket och Rex som är en standard för hur man ska göra jobbet. Då är det här kontrollerat och då är det gjort på rätt sätt” (R 5).

Sammanfattningsvis anser respondenterna att god redovisningskvalitet upprätthållas när auktoriserade redovisningskonsulter som har bred kunskap inom ekonomiområdet sköter redovisningen. De erbjuder även rådgivning och andra tjänster. Deras proaktiva arbete bidrar till att det blir rätt från början vilket också kan ses som en faktor som bidrar till att redovisningskvaliteten får en god kvalitet.

4.8 Rex betydelse för god redovisningskvalitet

Samtliga redovisningskonsulter menar att god redovisningskvalitet upprätthålls genom att man följer den normgivande branschstandard Rex. R 1 beskriver Rex som de auktoriserade redovisningskonsulternas bibel.

”Att man följer Rex-standarderna, gör man de tycker jag redovisningen får en god kvalitet, samtidigt ska man följa lagar, bokföringsnämndens allmänna råd, aktiebolagslagen och vara uppdaterad”

Samtliga redovisningskonsulter menar att Rex innebär att de arbetar utifrån samma rutiner, gör bokslut och kontroller på samma sätt. På så vis blir redovisningen kontrollerad och håller god kvalitet.

“Och sen har vi ju de kraven, hur mycket vi ska dokumentera, vad vi ska lämna ut, hur vi ska arbeta. Vi har ju dem kraven på oss från vårt regelverk Rex. [...] Att vi dokumenterar och har en hög kunskapsnivå” (R 2).

Sex av redovisningskonsulterna anser att de borde finnas krav på auktoriserade redovisningskonsulter ska utföra eller delvis kontrollera redovisningen för att säkerställa kvaliteten för kunderna. Behörighet för vem som har rätt att utföra arbetet.

“Men däremot skulle jag tycka att man istället kan lägga in ett krav på, att det ska ha en genomgång eller göras av en auktoriserad redovisningskonsult. För att säkerhetsställa kvaliteten liksom för kunder för” (R 6).

Sammanfattningsvis utgör Rex grunden till hur de auktoriserade redovisningskonsulterna ska utföra sitt arbete för att säkerställa redovisningskvaliteten. Det finns en önskan hos flera av redovisningskonsulterna om ett krav på att redovisningen ska utföras av auktoriserad redovisningskonsult för att säkerställa att god redovisningskvalitet upprätthålls.

4.9 Sammanfattning av empiri genom kodningsschema

Kodningsschemat innehåller meningsbärande enheter som bildar tio kategorier och fem teman. Valda meningsbärande enheter kategorier/teman stämmer väl överens med vår frågeställning. Kodningsschemat användes för att tolka och koppla samman intervjuerna med studiens teoretiska referensram.

Tabell 3: Sammanfattning av empiri genom kodningsschema

Meningsbärande enheter	Kategorier	Temat
<i>“Att redovisningskvalitet är av hög kvalitet är också avgörande för om banken ska låna ut pengar”</i>	Kreditgivare	Intressenters behov av god redovisningskvalitet
<i>“kreditföretag gör kreditupplysningar och värderar bolag utifrån årsredovisningar”</i>		
<i>“Man vill få ett lägre resultat och betala lägre skatt.”</i>	Skatteverket	
<i>“vanligaste bristen gällande redovisningskvaliteten i små bolag är den bristande förståelsen för hur skattesystemet fungerar”</i>		
<i>“att de är god ordning på bokföringen och att företagaren får rätt beslutsunderlag i rätt tid.”</i>	Ägare	
<i>“men även för att hjälpa bolaget att förstå sina siffror så de lättare kan ta rätt beslut för sin verksamhet.”</i>		
<i>“Man ska hålla en god redovisningssed vilket innebär att följa de lagar, paragrafer och förordningar som finns”.</i>	God redovisningssed och kvalitativa egenskaper	Interna kompetensens påverkan på redovisningskvalitet
<i>“så länge redovisningen är tillförlitlig och relevant kommer den också bli jämförbar vilket leder till en hög redovisningskvalitet”</i>		
<i>“det uppstår brister i redovisning i och med att man inte är helt säker på regelverket kring redovisningen, vad man får dra av är ett exempel på en kunskapsfråga”</i>	Kunskapsbrist	
<i>“en anledning till att det uppstår brister i redovisningen är att bolagen inte har den kompetens som krävs”</i>		
<i>“När jag har en tätare kontakt och har vunnit förtroendet från bolaget, så blir det blir en bättre kvalitet i redovisningen.”</i>	Kommunikation	Relationens betydelse för redovisningskvalitet
<i>“Så kan man bli väldigt tajt med vissa kunder, alltså relationsmässigt.</i>		
<i>“Jag tror man behöver ha stöttning från någon som är mer kvalificerad.”</i>	Stödjande	Externt stödjande kompetens och rådgivning
<i>“ett bollplank som de kan vända sig till, om de känner sig osäkra”</i>		
<i>“jag stödjer mina kunder genom att erbjuda hela paketet, från löpande bokföring till bokslut, deklaration, olika praktiska saker runt omkring.”</i>	Avlastning	
<i>“jag stödjer mina kunder med kompetens inom skattefrågor, hjälper till med redovisningen, bokslut och försöker att ge kunderna förståelse för skattesystemet.”</i>		
<i>“en hög redovisningskvalitet kan upprätthållas genom att anlita auktoriserade redovisningskonsulter för bokslut och årsredovisningar, detta ses som ett kvitto på hög kvalitet.”</i>	Yrkesroll	Auktoriserade redovisningskonsulters kvalitetsarbete
<i>“jag ser till att man redovisar rätt från början, och följer lagar och regler”.</i>		
<i>“redovisningskvalitet upprätthålls genom att man följer den normgivande branschstandard Rex”.</i>	Rex	
<i>“Att man följer Rex-standarden, tycker jag redovisningen får en god kvalitet”</i>		

5. Analys

I detta kapitel analyseras insamlad empiri med stöd av den teoretiska referensramen och studiens konklusion. Detta görs genom en sammankoppling mellan respondenternas svar och den teoretiska referensramen. Analyskapitlet har delats in efter kodningsschemat i tabell 3 som bygger på det transkriberade materialet från intervjuerna. Genom att förklara vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har när det gäller att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag.

5.1 Intressenters behov av god redovisningskvalitet

Redovisningen ska tillgodose intressenters behov av kvalitetssäkrad finansiell information för att de ska kunna fatta beslut utifrån aktiebolagets ekonomiska resultat och ställning. Hartwig (2018) menar att redovisningsinformationens huvudsakliga syfte är att ligga till grund för att intressenterna ska kunna fatta välgrundade beslut och avspegla aktiebolagets ekonomiska ställning. Intressenterna i vår studie avgränsas till små aktiebolags ägare, Skatteverket och kreditgivare och varför de har behov av god redovisningskvalitet.

Ägare

Collis et al. (2001) ser ägarna till aktiebolagen som en av de viktigaste användarna av redovisningsinformation. Halabi et al. (2010) konstaterar att ägarens brist på ekonomiska färdigheter kan vara ett stort problem för små aktiebolags utveckling. Ägarna behöver finansiella kunskaper för att ta tillvara på informationen från redovisningen i sitt beslutfattande. R 10 menar att resultaträkningen är ett underlag för att fatta beslut för aktiebolagets framtid. R 5 anser att det kan röra frågor som om man ska expandera eller anställa mer personal. R 1 menar att god redovisningskvalitet är viktig ur konkurrenssynpunkt. Om underlag inte har god redovisningskvalitet kan bolagen ta fel beslut i viktiga frågor. R 6 betonar att hennes roll är att se till att kunden tar ut rätt lön, bra avsättning till utdelning och ge råd om hur man kan göra förbättringar. Sju av redovisningskonsulterna tycker att

redovisningskvalitet är avgörande för att redovisningen ska fungera som ett beslutsunderlag för aktiebolagen. Detta bekräftar tidigare forskning av Dechow och Schrand (2004) som pekar på värdet av att den finansiella informationen avspeglar aktiebolagets verkliga ekonomiska ställning och resultat för att kunna fatta besluta om aktiebolagets framtid.

Samtliga redovisningskonsulter beskrev att man såg en bristande kompetens i användandet av redovisningsinformation. Detta är i linje med Sian och Roberts (2009) som menar att den finansiella informationen kan upplevas som komplex och förvirrande. Collis och Jarvis (2000) anser att ägarna till små aktiebolag kan behöva anlita extern hjälp som förklarar informationen. Redovisningskonsulterna ansåg precis som Collis och Jarvis (2000) att en viktig del av deras arbete består i att förklara och hjälpa aktiebolagen att förstå sin redovisning. Avsaknad av kompetens att förstå finansiell information är en del av bristerna i den interna kompetensen.

Den auktoriserade redovisningskonsulten har en viktig stödjande roll för att hjälpa små aktiebolag förstå sin redovisning och utifrån den kunna fatta beslut (Ojala 2014) samt (Halabi et al. 2010). Strategiska rådgivningstjänster kan enligt Svanström (2008) beskrivas som ett komplext samspel mellan rådgivare och klient som i hög grad bygger på rådgivarens kunskaper och erfarenheter.

Skatteverket

Redovisning och beskattning är starkt förknippade med varandra i Sverige, därför ligger det i statens intresse att påverka reglering och utveckling av redovisningen (Grönlund, Tagesson och Öhman 2008). Syftet med revisionsplikten var att staten ville öka sin kontroll över aktiebolagen och i samband med detta tilldelades revisorn en aktiv roll för att förebygga skattebrott och skatteflykt (LU 1981/82:38, LU 1981/82:42).

Skatteverket fick i samband med revisionspliktens avskaffande en ny kontrollmöjlighet för att förebygga fel i aktiebolagens redovisning för att undvika skattebortfall. Resultatet av deras kontrollroll har inte varit lyckad (RiR 2017:35). R 5 berättar att på deklaraionsblanketterna nuförtiden finns det en kryssruta som ska fyllas i om aktiebolaget har biträde med bokföringen och om man har revisor. Det finns inget krav på att skriva vem man har fått hjälp av och det görs ingen skillnad på auktoriserad redovisningskonsult och icke auktoriserad redovisningskonsult. R 3 menar att de skulle underlätta för skatteverket om man var tvunget att fylla i av vem och vilken redovisningsbyrå man fått hjälp av. R 1, R 3 lyfter fram att vem som helst kan fylla i att man har fått hjälp av en redovisningskonsult i deklaraionen. R 5 hävdar att hen pratat med Skatteverket som säger att de inte tar hänsyn till rutan. R 9 menar tvärtom att Skatteverket inte granskar de inkomstdeklaraion som har utförts av auktoriserade redovisningskonsulter. När det brister i kontroller finns det risk för att intressenterna får felaktigt beslutsunderlag.

R 9:s kunder behöver framförallt hjälp med att få in rätt upprättade bokslut och deklaraioner till Bolagsverket och Skatteverket. Det krävs god redovisningskvalitet för att få ett tillförlitligt underlag för skatteberäkning (Jensen och Meckling, 1976; Öhman, 2007). Skatteverket som påverkas negativt av bristande redovisningskvalitet i och med att exempelvis avgifter och skatter uteblir.

Enligt R 5 kan aktiebolagen påverkas negativt och betala för mycket skatt på grund av bristfällig redovisning. Fem av redovisningskonsulterna berättar om skatteverkets behov av god redovisningskvalitet upprätthålls. Bristen på redovisningskvalitet medför därmed en försämring av samhällsnyttan, exempelvis minskad bolagsskatt och mervärdesskatt (Larsson och Brännström 2018).

Kreditgivare

R 3 och R 5 lyfter fram att redovisningskvaliteten kan vara avgörande för om banker vill låna ut pengar till aktiebolaget eller ej. Om ett aktiebolag är i behov av kredit blir kreditgivare en viktig intressent i och med att kreditgivaren utgår från aktiebolagets

årsredovisningar. Detta är i linje med tidigare forskning av Collis et al. (2004) som menar att finansiella rapporter som är sammanställda av en redovisningskonsult eller reviderade av revisor kan vara avgörande för om ett aktiebolag erhåller kredit eller inte. Det kan även avgöra vilka kreditvillkor aktiebolaget får. Vidare menar Thorell och Norberg (2005) att långivare har tillräckliga maktmedel för att säkerställa sitt behov av en kontrollerad redovisning av hög kvalitet.

Sundgren et al. (2015) menar att banker antingen själva analysera klienters årsredovisningar eller använda tjänster från kreditupplysningsbolag, som i sin tur använder årsredovisningar som informationskälla i sin rating av aktiebolaget. R 4 och R 5 berättar i sina intervjuer att kreditbolag gör kreditupplysningar och värderar aktiebolag utifrån årsredovisningar, aktiebolagen använder i sin tur dessa kreditupplysningar som underlag för att göra affärer.

R 8 menar i sin intervju att aktiebolag där en auktoriserad redovisningskonsult har upprättad en bokslutsrapport kan vara avgörande för bankers syn på om redovisningen är tillförlitlig eller ej. Banker kan i avtalet med aktiebolagen begränsa låntagarens valmöjligheter av redovisningsmetoder på så sätt att kreditgivningen upplevs mindre riskfylld (Hartwig 2018). Det kan förklara varför kreditgivare har behov av att god redovisningskvalitet upprätthålls.

Sammanfattningsvis: Studien visar tydligt att intressentteorin stöds av respondenterna vilket förklarar varför det är viktigt att god redovisningskvalitet upprätthålls. Redovisningskonsulterna lyfte fram ägare, Skatteverket och kreditgivare som de viktigaste intressenterna. Redovisningskonsulterna i studien bekräftar intressentteori i och med att intressenternas behov bidrar till att god redovisningskvalitet upprätthålls eftersom deras beslut måste bygga på ett korrekt och tillförlitligt beslutsunderlag.

5.2 Den interna kompetensens påverkan på redovisningskvalitet

Öhman (2007) menar att för god redovisningskvalitet ska upprätthållas är det viktigt att personen som upprättar aktiebolagets redovisning besitter tillräcklig kompetens. Från Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) kan man utläsa att den interna kompetensen i små aktiebolag har lett till en försämrad redovisningskvalitet. Enligt Legenzova (2016) förknippar forskare redovisningskvalitet i finansiella rapporter med kvalitativa egenskaper hos den finansiella informationen.

Redovisningskonsulterna stödjer Legenzova (2016) och menar att de kvalitativa egenskaperna relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet är kopplade till god redovisningskvalitet. För att god redovisningskvalitet ska upprätthållas måste de kvalitativa egenskaperna vara uppfyllda. Detta bekräftas av R 5, R 6 och R 10 som anser att om små aktiebolag som inte har kunskap om regelverket leder till redovisningen varken tillförlitlig, relevant eller jämförbar.

Alla intervjuade auktoriserade redovisningskonsulter lyfter fram att kompetensen på den som upprättar redovisningen är avgörande för redovisningskvaliteten. Detta stämmer överens med Svanström (2008) som tar upp att ledningen i små aktiebolag i större utsträckning väljer att fokusera på kärnkompetensen och förlitar sig mer på extern kompetens för att komplettera interna styrkor. Detta bekräftas av R 5 som lyfter fram att kunderna vill fokusera och arbeta med det de är bra på och inte sådant som handlar ekonomi. Flera av redovisningskonsulter lyfte fram problemet med att tidsbrist är en orsak som kan ha en negativ påverkan på redovisningskvaliteten.

R 4 menar att det finns två typer av dålig redovisning, den med omedvetna fel eller de med medvetna fel. Det styrker Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) som visar på att antalet felaktigheter i årsredovisningarna ökat. Exempel på formaliafel kan vara, fastställelseintyg, avsaknad av noter eller felsummeringar i årsredovisningen. R 10 berättar att den som inte vill fuska kommer in med underlaget för redovisningen snabbt om det uppkommer tvivel. Den som vill fuska skyller på både det ena och de andra innan underlaget kommer in. Flera av redovisningskonsulter menar att man

avslutar samarbetet med kunden om inte kunden samarbetar i redovisningsarbetet. R 2, R 4 och R 9 berättar att aktiebolagen bokför alldeles för mycket kostnader som inte är avdragsgilla. Detta kan kopplas ihop med Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) beskrivning av skatteundandragande. Det bidrar till en försämrad kvalitet på redovisningen. En viktig del i vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att förbättra redovisningskvalitet är med extern kompetens hjälpa små aktiebolags att utveckla sin interna kompetens. Ett exempel är att informera och klargöra vad som är avdragsgillt eller ej samt vilka regler och krav på redovisningen som ställs på de små aktiebolagen.

Sian och Roberts (2009) forskning tyder på att användandet av datoriserade redovisningssystem bidrar till att öka användbarheten av de finansiella rapporterna. Vilket bekräftas av flera av redovisningskonsulterna som lyfter fram att deras kunder i stor utsträckning klarar av att sköta den löpande redovisningen själva. R 4 och R 5 menar att den digitala utvecklingen av redovisningsprogram har automatiserat bort en del av den kompetens som krävdes för ett par år sedan. R 4 menar att ett väl fungerande redovisningsprogram kan hjälpa till att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Ett bokföringsprogram ska enligt Svanström (2004) säkerställa att redovisningen går till på rätt sätt.

Den interna kompetensen inom redovisningen är enligt redovisningskonsulterna R 6 och R 10 lägre i nystartade aktiebolag av naturliga skäl. Dessa aktiebolag behöver extra stöd för att redovisningen ska bli rätt. Detta stämmer överens med riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) som tar upp att ökningen av formaliafel förekommer främst i nystartade aktiebolag utan revision där kompetensen inom redovisningen kan antas vara bristfällig.

Sammanfattningsvis: Tidigare forskning av Öhman (2007) tyder på att det är det viktigt att personen som upprättar aktiebolagets redovisning besitter tillräcklig kompetens. Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35) visar att brister i den interna kompetensen leder till en försämrad redovisningskvalitet. Detta bekräftas av de

auktoriserade redovisningskonsulterna som anser att små aktiebolag inte har kunskap om regelverket. Det leder till att redovisningen varken blir tillförlitlig, relevant eller jämförbar. Tidigare forskning av Sian och Roberts (2009) indikerar på att kvalificerade redovisningsprogram också kan bidra till att den interna kompetensen utvecklas och god redovisningskvalitet kan upprätthållas. Det bekräftas av flera respondenter. Annan forskning lyfter fram att rådgivningstjänster kan ge förbättrad redovisningskvalitet (Arruñada, 1999; Kinney et al; 2004; Svanström, 2004). Alla redovisningskonsulterna bekräftar att den interna kompetensen måste utvecklas och bör kompletteras med någon form av extern rådgivning och kompetens.

5.3 Extern stödjande kompetens och rådgivning

Den auktoriserade redovisningskonsulten kan i sin roll bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små bolag genom att erbjuda extern stödjande kompetens och rådgivning i olika ekonomiska frågor. Den auktoriserade redovisningskonsulten kan också fungera som aktiebolagets egen ekonomiavdelning som sköter allt från löpande redovisning, lönerapportering, aktiebolagets deklARATIONER till bokslut, årsredovisning och rådgivning.

Vilket alternativ man väljer kan ha flera olika orsaker, det kan det handla om att nyttan måste överstiga kostnaden, eller att aktiebolaget besitter kompetensen att sköta en del av redovisningen själva. En annan förklaring är att små aktiebolag väljer att fokusera på sin kärnkompetens och gör det som de är bäst på (Quinn 1995). Det kan förklara att de anlitar extern stödjande kompetens och rådgivning.

Behovet av externa kompetensen kommer från att mindre aktiebolag inte har samma resurser som stora aktiebolag. Små aktiebolag har inte möjlighet att anställa personal för olika typer av arbetsuppgifter så som exempelvis redovisningsekonomer (Svanström 2008). En följd av detta blir att mindre aktiebolag kompletterar sin begränsade kompetens med hjälp av externa rådgivare med rätt kompetens. Collis (2004) menar att det är viktigt för små aktiebolag att komplettera sin interna

kompetens genom dialog med personer som har andra kunskaper och erfarenheter. Studien bekräftar att kunden kan ha behov av att komplettera sin interna kompetens.

Annan forskning av Collis (2008) pekar på att det finns ett intresse av en billigare och mindre sträng försäkran hos små aktiebolag som väljer att inte anlita revisor. Det stöds av auktoriserade redovisningskonsulterna som anser att det finns ett behov av mindre sträng kontroll i små aktiebolag. God redovisningskvalitet kan upprätthållas bland annat genom auktoriserade redovisningskonsulter som med ett proaktiva arbetssätt bistår med kontroll av den löpande redovisning, skatterådgivning, momsredovisning, bokslut och årsredovisning.

Halabi et al. (2010) menar att små aktiebolag har ett visst ansvar för sina egna kunskaper och finansiella kompetens men en viktig faktor för att säkerställa den interna kompetensen är aktiebolagets rådgivare. Det stöds av R 5 som säger att kvalificerad hjälp är grunden till att hög redovisningskvalitet kan upprätthållas. R 6 beskriver de som att de som tar hjälp av en auktoriserad redovisningskonsult får svar på frågor de behöver ha hjälp med och då blir redovisningen rätt från början och redovisningen får en god kvalitet. R 8 är inne på samma linje och beskriver det som att de som tar hjälp av en auktoriserad redovisningskonsult får svar på de frågor de behöver ha hjälp med och då blir redovisningen rätt från början. Kohleick (2008) menar att ett problem kan bli att den interna kompetensens utveckling i aktiebolaget riskerar att bli lidande när en redovisningskonsult utför redovisningsarbetet.

Studier av Höglund och Sundvik (2016) visar att små aktiebolagets som anlitar en extern redovisningsbyrå för att sköta redovisning höjer redovisningskvaliteten på sina finansiella rapporter. Det bekräftas av fyra av redovisningskonsulterna som säger att det inte nödvändigtvis behöver vara en auktoriserad redovisningskonsult som utför redovisningen utan viktigast är att man har erfarenhet, är kvalificerad och har en relevant utbildning. I de flesta fall behöver man hjälp vid upprättande av bokslut och någon form av kvalificerad hjälp man kan fråga gällande den löpande bokföringen.

Extern avlastande kapacitet

När en klient använder sig av den auktoriserade redovisningskonsulten som avlastning blir denne mer insatt i aktiebolagets verksamhet eftersom hen sköter all redovisning och kan ge bättre ekonomisk rådgivning (Srf konsulterna, 2015). Extern avlastande kapacitet består av alla delar under externt stödande kompetens och rådgivning men utför även all löpande redovisning så aktiebolaget kan fokusera på sin kärnkompetens. Skillnaden är att redovisningskonsulten anlitas för att avlasta små aktiebolag eftersom de antas ha en större kapacitet än aktiebolagen själva.

Sammanfattningsvis: För att god redovisningskvalitet ska upprätthållas anser respondenterna att det finns behov av extern stödande kompetens och/eller avlastande kapacitet. Legenzovas (2016) studier tyder på att när kvalificerad och utbildad redovisare utför redovisningen och har tillsyn av rapporteringen, upprätthålls redovisningskvaliteten. Vilket bekräftas av redovisningskonsulterna i studien som lyfter fram att det är viktigt för små aktiebolag att komplettera sin interna kompetens i redovisningsfrågor. Kvalificerad hjälp av redovisningskonsult eller auktoriserade redovisningskonsulter anses nödvändig för att upprätthålla god redovisningskvalitet.

5.4 Relationens betydelse för redovisningskvalitet

Den auktoriserade redovisningskonsultens främsta roll är att vara rådgivare, vilket handlar om att kunna förstå aktiebolagets verksamhet för att kunna rådge kunden i rätt riktning. För att göra detta lyfter flera av våra respondenter fram att relationen med kunden är viktig. Kunden ska aldrig tveka att höra av sig om man är osäker i en fråga. Lindvall (2009) anser att genom goda relationer och tillgång till god social kompetens kan den auktoriserade redovisningskonsulten vinna stora fördelar. Detta menar Lindvall (2009) är särskilt tydligt i den stödande yrkesroll som den auktoriserade redovisningskonsulten har.

Svanström (2008) tar upp betydelsen av redovisningskonsultens kunskap om aktiebolaget. Kvaliteten i arbetet förbättras genom ökade kunskaper om aktiebolagets

verksamhet. När redovisningskonsulten har god relation till kunden och kunskap om verksamheten har hen större möjligheter att upptäcka fel i redovisningen.

Redovisningskonsulterna har samma syn som Svanström. Tidigare forskning av Höglund och Sundvik (2016) tar upp att tät kontakt har positiv påverkan på redovisningskvaliteten. Det bekräftas av R 5 som berättar att en tätare kontakt och när man vunnit förtroende hos kunden blir kvaliteten på redovisningen bättre. Även R 9 bekräftar tidigare forskning och berättar att ju tätare kontakt man har med aktiebolaget ju bättre blir redovisningskvaliteten.

Bell et al. (2005) studie belyser vikten av att se relationen som ett ständigt föränderligt fenomen. Detta kräver kontinuerliga anpassningar av tjänsteerbjudandet för att möta kundernas förändrade behov. Samtliga redovisningskonsulter i studien lyfter fram hur arbetet i förhållande till kunden varierar. Varje kund har specifika behov som redovisningskonsulten måste anpassa sin rådgivning efter. Att redovisningsbranschen är i ständig förändring stöds av vår empiri, idag kan digitala bokföringsprogram underlätta redovisningsarbetet i små aktiebolag.

Bland annat har R 4 sett en minskad efterfrågan på löpande bokföring och R 1 och R 5 har kunder man bara är i kontakt med en gång per år. Detta kan betyda att relationens betydelse kommer att förändras i framtiden.

Sammanfattningsvis: Svanström (2008) påtalar att relationen mellan redovisningskonsult och kund anses utgöra en viktig del i upprätthållandet av god redovisningskvalitet. Det bekräftas av redovisningskonsulterna i studien. Redovisningskonsulterna lyfter fram att nära samarbete och tät kontakt skapar förtroende för redovisningskonsulten. Vilket bidrar till att kvaliteten på redovisningen blir bättre i och med de förstår aktiebolagens verksamhet bättre.

5.5 Auktoriserade redovisningskonsultens kvalitetsarbete

Auktoriserade redovisningskonsulter arbetar proaktivt enligt fyra av redovisningskonsulterna. Detta är i linje med Mats Rimér (2017) som tar upp att rådgivarens roll är att hjälpa kunderna med framåtblickande analys, affärsorienterade kommentarer av budget, prognoser och månadsbokslut.

Genom att utgå från Rex, som enligt R 6 beskrivs som auktoriserade redovisningskonsulters bibel, bidrar deras arbete till upprätthållandet av god redovisningskvalitet. Redovisningskonsulterna lyfter fram hur viktigt det är att de följer god redovisningssed, övriga regler, lagar och standarder. För att säkerhetsställa att god redovisningskvalitet upprätthålls arbetar de med löpande kvalitetssäkring genom rutiner, avstämningar, stickprover och kontroller.

Maines och Wahlen (2006) forskning pekar på vikten av lämpliga redovisningsstandarder för att öka tillförlitligheten i redovisningsinformationen. Det bekräftas av R 9 som tar upp att god redovisningskvalitet kan upprätthållas när redovisningen är utförd enligt god redovisningssed. Hartwig (2018) tar upp att K2 är ett mer regelbaserat regelverk jämfört med exempelvis K3 och IFRS som istället bygger mer på principer. Vilket betyder att det finns utrymme för tolkningar i regelverket. Detta ger utrymme för professionella bedömningar och tolkningar vilket ställer större krav på den som upprättar redovisningen. R 5 lyfter fram att det inom regelverket finns möjligheter om man har rätt kompetens. Även om man håller sig inom regelverket kan göra mer eller mindre kloka beslut som påverkar kunden.

Fem av redovisningskonsulterna berättar att de väljer att avbryta/tacka nej om de inte får det underlag som krävs för att hålla god redovisningskvalitet. Det kan ses som en kvalitetsstämpel och ökar värdet på auktoriserade redovisningskonsultens arbete.

Sex av redovisningskonsulterna tycker att det borde finnas ett krav på auktoriserade redovisningskonsulter i Sverige. R 4 och R 5 lyfter fram Norge som ett exempel där det redan finns ett krav på att aktiebolag som inte har revisor ska ha en auktoriserad

redovisningskonsult (Marténg 2019). R 3, R 4 och R 6 lyfte fram att gränsvärdena för revisionsplikt bör höjas mot EU:s direktiv.

Sammanfattningsvis: Tidigare forskning av Maines och Wahlen (2006) visar att lämpliga redovisningsstandarder ökar tillförlitligheten i redovisningsinformationen. Det bekräftas av de auktoriserade redovisningskonsulterna i studien som följer lagar, regler, standarder och god redovisningssed. Rex är en svensk standard för redovisningsuppdrag som säkerställer att god redovisningskvalitet upprätthålls i små aktiebolag. Rex är en viktig del i auktoriserade redovisningskonsulternas arbete. Auktoriserade redovisningskonsulters kvalitetsarbete är en faktor som kan upprätthålla god redovisningskvaliteten i små aktiebolag.

6. Slutsatser och förslag på forskning

Avslutande kapitel kommer att svara på vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Slutsatsen utgår från analysen av insamlad empiri och teori. Avslutningsvis presenteras studiens teoretiska och praktiska bidrag samt förslag på framtida forskning.

6.1 Slutsatser

Den här studien utgår från Riksrevisionens rapport om avskaffad revisionsplikt. Rapporten indikerar att reformen har medfört försämrad redovisningskvalitet i små aktiebolag på grund av minskade kontroller (RiR 2017:35). Tidigare forskning av Downing och Langli (2016) visar att redovisningskvaliteten kan upprätthållas i små bolag om de anlitar externa redovisningskonsulter som hjälper till att upprätta årsredovisningen.

Syftet med den här studien är att undersöka och förklara vilken roll den auktoriserade redovisningskonsulten har för att bidra till upprätthållandet av god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Empirin har samlats in genom semistrukturerade intervjuer med tio auktoriserade redovisningskonsulter. Respondenterna har mellan tio och trettiosju års yrkeserfarenhet av redovisning, rådgivning, beskattning, årsdeklarationer och affärsutveckling. Samtliga redovisningskonsulter uppfyller Srf krav på auktorisation och arbetar enligt Rex kvalitetssäkrade rutiner. Respondenterna har olika företagsekonomisk utbildning som inkluderar företagsekonomi, beskattningsrätt, handelsrätt. De arbetar proaktivt och med kvalitetsförbättringar genom kontroller, stickprover och avstämningar för att redovisningskvaliteten ska upprätthållas löpande. När den auktoriserade redovisningskonsulten har tät relation med kunden blir de väl insatta i aktiebolagets verksamhet vilket är en förutsättning för att vara aktiebolagets ekonomiska rådgivare. Studiens empiriska resultat visar att den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med extern kompetens för att utveckla/komplettera aktiebolags interna

kompetens för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. De bidrar med sin kompetens genom att jobba parallellt med små aktiebolag, lära ut hur den löpande bokföringen ska utföras enligt gällande lagar, regler, redovisningsstandarder och god redovisningssed. Det bekräftar tidigare studier av Maines och Wahlen (2006) som visar att lämpliga redovisningsstandarder ökar tillförlitligheten i redovisningsinformationen.

Empirin visar att den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag genom rådgivning/extern avlastande kapacitet. De kan fungera som små aktiebolags egen ekonomiavdelning genom att utföra allt från löpande redovisning, momsdeklarationer, lönerapportering, aktiebolagets deklarationer till bokslut, årsredovisning och rådgivning. Det bekräftar tidigare studier av Höglund och Sundvik (2016) som visar att små aktiebolag som anlitar en extern redovisningsbyrå för att sköta redovisning höjer redovisningskvaliteten på sina finansiella rapporter. Tidigare forskning av Legenzovas (2016) och Arruñada (1999) tyder på att när kvalificerad och utbildad redovisare utför redovisningen och har tillsyn av rapporteringen, upprätthålls redovisningskvaliteten. Empirin bekräftar att den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med rådgivning utifrån sin teoretiska kunskap om företagsekonomi, beskattningsrätt, handelsrätt och praktiska erfarenhet. Auktorisation innebär att uppfyller vissa kvalitetskriterier vilket gör de kvalificerade att kontrollera och utföra redovisning.

Empirin visar att den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med rådgivning i ekonomiska frågor eller frågor angående redovisningslagstiftningen och skattelagstiftningen för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Ett exempel är att den auktoriserade redovisningskonsulten förklarar vad som är avdragsgillt eller ej, periodiseringsfrågor, skattefrågor, förmåner och förbjudna lån. Detta är i linje med tidigare forskning som lyfter fram att rådgivningstjänster kan ge förbättrad redovisningskvalitet (Arruñada, 1999; Collis, 2004; Kinney et al; 2004; Svanström, 2004; Svanström, 2008).

Empirin beskriver relationen till kunden utifrån hur tät kontakt den auktoriserade redovisningskonsulten har med små aktiebolag. Den auktoriserade redovisningskonsulten kan i sin roll bidra med tätare stöttning från början och kontrollera att redovisningen utförts rätt direkt för att säkerhetsställa att god redovisningskvalitet upprätthålls. Aktiebolagen kan prova att bokföra en månad sedan går de igenom bokföringen tillsammans med den auktoriserade redovisningskonsulten som kontrollerar och checkar av att kontona stämmer. Den auktoriserade redovisningskonsulten korrigerar och förklarar hur lagar och regler ska följas. De bidrar med teoretisk kunskap genom att förklara hur samband mellan olika konton ser ut för att de små bolagen ska förstå hur redovisningen är uppbyggd. Det gör att de små aktiebolagen lär sig mer till nästa gång de bokför. Empirin visar att tätare kontakt ökar den auktoriserade redovisningskonsultens förståelse för aktiebolagets verksamhet. Det gör att de lättare kan fånga upp eventuella felaktigheter i redovisningen och korrigera felen så att god redovisningskvalitet upprätthålls löpande. När aktiebolagen känner sig trygga och förtroende i relationen har byggts upp är det lättare för kunden att kontakta den auktoriserade redovisningskonsulten när de behöver råd eller har frågor, det gör att redovisningskvaliteten upprätthålls redan i den löpande redovisningen. Studiens resultat är i linje med tidigare studier som pekar på att tät kontakt har positiv påverkan på redovisningskvaliteten (Myers et al. 2003; Höglund och Sundvik 2016).

Sammanfattningsvis har vi kommit fram till att den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll bidrar med ett proaktivt arbetssätt och utför kontroller för att upprätthålla god redovisningskvalitet. De bidrar med rådgivning inom områden som kräver kunskap om hur grundbokföringen ska upprättas, bokslut, årsredovisning, föreskrifter och skattefrågor. Studien har kommit fram till att den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med extern kompetens och/eller extern avlastande kapacitet. Studien visar även att tät relation mellan den auktoriserade redovisningskonsulten och små aktiebolag bidrar till att god redovisningskvalitet kan upprätthållas i små aktiebolag.

6.2 Studiens teoretiska och praktiska bidrag

Studiens teoretiska bidrag

Vårt teoretiska bidrag till litteraturen och andra studier är att utveckla tidigare studier genom att beskriva vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Tidigare studier har främst bevisat att rådgivningstjänster av revisorer eller redovisningskonsulter kan ge förbättrad redovisningskvalitet (Höglund och Sundvik, 2016; Arruñada, 1999; Collis, 2004; Kinney et al; 2004; Svanström, 2004; Svanström, 2008). Tidigare studier om redovisningskvalitet och auktoriserade redovisningskonsulter har utförts av Downing och Langli (2016). De fokuserade på en specifik effekt, hur revisionsundantag påverkat norska företags redovisningskvalitet. Vår studie beskriver vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla redovisningskvalitet i små aktiebolag.

Studiens praktiska bidrag

Det praktiska bidraget är främst riktat till små aktiebolag som inte omfattas av revisionsplikt genom att beskriva vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Studiens bidrag kan öka små bolags förståelse för hur den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll arbetar med löpande kontroll och kvalitetssäkring av redovisningen vilket kan ge bolagen ekonomiska fördelar. Slutsatserna från studien är relevanta för svenska små aktiebolag som efterfrågar god redovisningskvalitet så att ägaren får ett bra beslutsunderlag, för att kreditgivare ska bevilja lån och för att små aktiebolag ska betala rätt skatt. När aktiebolag betalar in rätt bolagsskatt och mervärdesskatt ökar samhällsnyttan. Studien bör dock tas med viss försiktighet eftersom vi enbart har intervjuat tio auktoriserade redovisningskonsulter.

6.3 Förslag till vidare forskning

Studiens resultat visar vad den auktoriserade redovisningskonsulten i sin roll kan bidra med för att upprätthålla god redovisningskvalitet i små aktiebolag. Denna forskning kan utvidgas på flera sätt. Under intervjuerna framkom förslag att införa krav på att auktoriserade redovisningskonsulter ska kontrollera redovisningen. I Norge finns det krav på att små aktiebolags redovisning ska upprättas av auktoriserad redovisningskonsult. Därför kan vara intressant att undersöka skillnaden mellan god redovisningskvalitet i svenska små aktiebolag och god redovisningskvalitet i små aktiebolag i Norge. Vi anser att en sådan studie om alternativ kontroll till revision kan leda till intressanta resultat som kan användas av regeringen/lagstiftare för att närma sig konkreta förslag på hur god redovisningskvalitet kan upprätthållas i små aktiebolag eftersom det krävs god redovisningskvalitet för att få ett tillförlitligt underlag för skatteberäkning. Resultatet skulle även vara viktigt för små aktiebolags ägare eftersom de ska kunna fatta välgrundade beslut utifrån redovisning är det viktigt att den finansiella informationen avspeglar aktiebolagets verkliga ekonomiska ställning.

Referenser

Arruñada, Benito. (1999). The Provision of Non-Audit Services by Auditors: Let the Market Evolve and Decide International. *Review of Law and Economics*, 19(4), 2-6.

Bell, Simon., Auh, Seigyoung & Smalley, Karen. (2005). *Customer Relationship Dynamics: Service Quality and Customer Loyalty in the Context of Varying Levels of Customer Expertise and Switching Costs*. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 33(2), 169-183.

Berg, Peter & Frost, Ann. (2005). Dignity at work for low wage, low skill service workers. *Relations Industrielles/Industrial Relations*, 60(4), 657-682.

Berger, Peter L & Luckmann, Thomas. (1966). The social construction of reality. *New York: Anchor*.

Betänkande 1981/82:38 LU. *Om kravet på kvalificerad revisor*.

Betänkande 1981/82:42 LU. *Om fortsatt giltighet av lagen (1974:922) om kreditpolitiska medel*.

Bokföringsnämnden. (2017). *Vårt uppdrag*. <http://www.bfn.se/sv/om-bokforingsnamnden/vart-uppdrag> (Hämtad 2019-19-13).

Brochet, Francois., Jagolinzer, Alan D & Riedl, Edward J. (2013). Mandatory IFRS adoption and financial statement comparability. *Contemporary Accounting Research*, 30(4), 1373-1400.

Bryman, Alan & Bell, Emma. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 3 uppl. Malmö: Liber.

Carlson, Mikael. (2017). *Näringslivets nya kvalitetskvitto-Rapport om årsredovisningen enligt Rex*. Srf konsulterna. <https://www.tidningenkonsulten.se/artiklar/naringslivets-nya-kvalitetskvitto-rapport-om-arsredovisningen-enligt-rex/> (Hämtad 2019-11-05).

Carlson, Mikael & Sigbladh, Roland. (2017). Fel att återinföra revisionsplikten. *Dagens Industri*. 23 mars. <https://www.di.se/opinion/replik-fel-att-aterinfora-revisionsplikten/> (Hämtad 2019-10-20).

CFA Institute. (2019). *Accounting Quality*. <https://www.cfainstitute.org/en/advocacy/issues/accounting-quality> (Hämtad 2019-09-05).

Collis, Jill. (2008). Directors' views on accounting and auditing requirements for SMEs. *Londres: Department of Business, Enterprise and Regulatory Reform*, 69.

Collis, Jill. (2010). Audit exemption and the demand for voluntary audit: A comparative study of the UK and Denmark. *International journal of auditing*, 14(2), 211-231.

Collis, Jill., Dugdale, David & Jarvis, Robin. (2001). Deregulation of small company financial reporting in the UK. *Contemporary Issues in Accounting Regulation*. Springer, Boston, MA, 167-185.

Collis, Jill & Jarvis, Robin. (2000). *How owner-managers use accounts*. London: Centre for Business Performance.

Collis, Jill., Jarvis, Robin & Skerratt, Len. (2004). The Demand for the Audit in Small Companies in the UK. *Accounting and Business Research*, 34 (2), 87-100.

Dahlberg, Fredrik. (2013). Att ta hjälp med företagets redovisning - ett smart val *Srfkonsult.se*
<https://www.srfkonsult.se/wp-content/uploads/2013/05/Ledare-i-SvDs-bilaga-om-Outsourcing.pdf> (Hämtad 2019-10-18).

Danielsson, Charlotta. (2012). Sämre årsredovisningar hos bolag utan revisor. *Tidningen Balans*. 8-9/2012
https://www.tidningenbalans.se/wp-content/uploads/2013/10/BALANS8_9_2012.pdf?fbclid=IwAR0mv87eqh48GbdN7TAKpTgWZrmBbDb8745ecI3OJ880oP1kKNQMLbphqNs (Hämtad 2019-11-22).

Dechow, Patricia M & Schrand, Cathrine M. (2004). *Earnings quality*. Charlottesville, VA: Research Foundation of CFA Institute.

Deegan, Craig & Unerman, Jeffrey. (2011). *Financial accounting theory*. Berkshire: McGraw-Hill Education.

Downing, Jeff & Langli, John, Christian (2016). Audit Exemptions and The Quality of Firms Internal Reporting Systems. Accounting and business research (Professor of Business Analytic at BI The Norwegian School of Business).

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG av den 14 juni 2006
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32006L0046>
(Hämtad 2019-08-03).

FAR. (2006). *Revision, En praktisk beskrivning*. Stockholm: FAR Förlag.

- George, Jennifer & Jones, Gereth. (2012). *Understanding and Managing Organizational Behavior* 6. uppl. Pearson Education, Inc.
- Gephart Jr, Robert P. (2004). *Qualitative research and the Academy of Management Journal*. 454-462.
- Guba, Egon G & Lincoln, Yvonna S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. *Handbook of qualitative research*, 2(163-194), 105.
- Guest, Greg., Bunce, Arwen & Johnson, Laura. (2006). How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability. *Field methods*, 18(1), 59-82.
- Ghauri, Pervez & Gronhaug, Kjell. (2010). *Research methods in business studies*. 4. uppl. Harlow: Pearson Education Limited.
- Grillitsch, Markus & Nilsson, Magnus. (2017). Firm performance in the periphery: on the relation between firm-internal knowledge and local knowledge spillovers. *Regional Studies*, 51(8), 1219-1231.
- Grönlund, Anders, Tagesson, Torbjörn & Öhman, Peter. (2009). *Principbaserad redovisning*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Halabi, Abdel K., Barrett, Rowena & Dyt, Robyn. (2010). Understanding financial information used to assess small firm performance: An Australian qualitative study. *Qualitative Research in Accounting & Management*, 7(2), 163-179.
- Hammarström, Martin. (2016). Gör redovisningskonsulten obligatorisk. *Revisions världen*. 4 juni. <https://revisionsvarlden.se/gor-redovisningskonsulten-obligatorisk/> (Hämtad 2019-08-10).
- Hartwig, Fredrik. (2018). *Redovisningsteorins grunder*. Lund: Studentlitteratur.
- Holbrook, Allyson L., Green, Melanie C & Krosnick, Jon A. (2003). Telephone versus face-to-face interviewing of national probability samples with long questionnaires: Comparisons of respondent satisficing and social desirability response bias. *Public opinion quarterly*, 67(1), 79-125.
- Horwitz, Bertrand & Kolodny, Richard. (1982). Financial reporting regulation and small researchintensive firms. *American Journal of Small Business*, 6(1), 44-49.
- Höglund, Henrik & Sundvik, Dennis. (2016). Financial reporting quality and outsourcing of accounting tasks: Evidence from small private firms. *Advances in accounting*, 35, 125-134.

Israel, Barbara A., Schulz, A. J., Parker, E. A., & Becker, A. B. (2008). Critical issues in developing and following community-based participatory research principles. In *Community-based participatory research for health*. Jossey-Bass, 47-62.

Jensen, Michel C & Meckling, William H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-360.

Kinney Jr, William R., Palmrose, Zoe- Vonna & Scholz, Susan. (2004). Auditor independence, non-audit services, and restatements: Was the US government right?. *Journal of Accounting Research*, 42(3), 561-588.

Kohleick, Hendrik. (2008). *Designing outsourcing relations in knowledge-intensive business services*, Kölner Wissenschaftsverlag.

Larsson, Magnus och Brännström, Dan. (2018). FAR: Revisionen är samhällsnytta. *Dagens industri*. 15 januari. <https://www.di.se/debatt/far-revision-ar-samhallsnytta> (Hämtad 2019-08-10).

Legenzova, Renata (2016). A Concept of Accounting Quality from Accounting Harmonisation Perspective. *Economics & Business*, 2(88), 33-37.

Lillis, Anne M. (1999). A framework for the analysis of interview data from multiple field research sites. *Accounting & Finance*, 39(1), 79-105.

Lindvall, Jan. (2009). *Controllers nya roll: om verksamhetsstyrning i informationsrik miljö* Borgå Finand: Norstedt Akademiska Förlag.

Lundberg, Alexander, (2018) *Energidrivande Ledarskap, Att leda och driva utvecklingen i komplexa förändringsmiljöer*, 2. uppl. Stockholm: Bod-Books on demand

Maines, Laureen A. & Wahlen, James M. (2006). The Nature of Accounting Information Reliability: Inferences from Archival and Experimental Research. *Accounting Horizons*, 20(4). 399-425.

May, Tim. (2011). *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.

Myers James N., Myers Linda A & Omer, Thomas. (2003). Exploring the Term of the Auditor-Client Relationship and the Quality of Earnings: A Case for Mandatory Auditor Rotation? *The Accounting review*, 78(3), 779-799.

McNair, C. J. (1991). Proper compromises: The management control dilemma in public accounting and its impact on auditor behavior. *Accounting, Organizations and Society*, 16(7), 635-653.

- Merriam, Sharan B. (1994). *Fallstudien som forskningsmetod*. 19. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Miles, Matthew B., Huberman, A. M., Huberman, M. A & Huberman, M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. sage.
- Naij, Janette. (2017). Allt färre företag har revisor. *Tidningen Balans*. november. https://www.paperton.com/shelf/reader/magazine_id/40561/whitelabel/balans-2/uid/1343316/15token/1f6eb275e1e884988ca1a6178a3d899dfef5d6d1#page/24 (Hämtad 2019-08-07).
- Nilsson, Stellan. (2014). *Redovisningens normer och normbildare*. 5. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Ojala, Hannu & Collis, Jill. (2016). The Demand for Voluntary Audit in Micro-Companies: Evidence from Finland *International Journal of Accounting*, 20(3).
- Ojala, Hannu., Niskanen, Mervi., Collis, Jill & Pajunen, Kati. (2014). Audit Quality and Decision-making in Small Companies. *Managerial Auditing Journal*, 29(9), 800-817.
- Patel, Runa & Davidson, Bo. (2019). *Forsknings metodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur.
- Patton, Michael Quinn. (2002). *Qualitative evaluation and research methods*. Thousand Oakes.
- Porter, Brenda., Simon, Jon & Hatherly, David. (2008). *Principles of External Auditing*. 3. uppl. West Sussex, England: John Wiley & Sons Ltd.
- Pounder, Bruce. (2013). Measuring Accounting Quality. *Strategic Finance*. 13 maj. <https://sfmagazine.com/wp-content/uploads/sfarchive/2013/05/FINANCIAL-REPORTING-Measuring-Accounting-Quality.pdf> (Hämtad 2019-09-05).
- Proposition 1998/99:130. *Ny bokföringslag m.m.*
- Proposition 1995/96:10. *Års- och koncernredovisning*.
- Ram, Monder & Edwards, Paul. (2003). Praising Caesar not burying him: what we know about employment relations in small firms. *Work, employment and society*, 17(4), 719-730.
- Rimér, Mats. (2017). *Redovisningskonsulten, felrättare eller coachande rådgivare?* <https://www.tidningenbalans.se/nyheter/ska-redovisningskonsulten-vara-felrattare-eller-coachande-radgivare/>(Hämtad 2019-11-25).

RiR 2017:35. *Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag-en reform som kostar mer än den smakar*. Stockholm: Riksrevisionen. Riksrevisionen. 2017.

Roberts, John. (2009). No one is perfect: The limits of transparency and an ethic for 'intelligent' accountability. *Accounting, Organizations and Society*, 34(8), 957-970.

Saunders, Mark N & Lewis, Philip. (2012). *Doing research in business & management: An essential guide to planning your project*. Pearson.

Sian Suki & Roberts Clare. (2009). UK small owner-managed businesses: accounting and financial reporting needs. *Journal of small business and enterprise development*, 16(2), 289-305.

SFS 1999:1078. *Bokföringslag*.

SFS 2010:834. *Aktiebolagslag*.

Skatteverket. (2019). *Det här gör Skatteverket*.

<https://www.skatteverket.se/omoss/varverksamhet/styrningochuppfoljning/dethargor/skatteverket.4.7856a2b411550b99fb780008148.html>

(Hämtad 2019-11-04).

Smith, Dag. (2006). *Redovisningens språk*. 3. uppl. Danmark: Naryana Press.

Smith, Malcolm. (2015). *Research methods in accounting*. 3.uppl. London: Sage Publications.

Srf Konsulterna. (2015). *Varför vara auktoriserad redovisningskonsult*.

<https://www.srfkonsult.se/bli-auktoriserad/redovisning/varfor-vara-auktoriserad/>

(Hämtad 2019-10-17).

SOU 2008:32. *Avskaffande av revisionsplikten för små företag*. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.

Sundgren, Stefan., Alexeyeva, Irina., Nilsson, Niklas & Sjödin, Mattias. (2015).

Finns det ett samband mellan revision och redovisningskvalitet? *Balans: tidskrift för redovisning och revision*, (4), 1-4. <https://www.tidningenbalans.se/wp-content/uploads/2015/08/Finns-det-ett-samband-mellan-revision-och-redovisningskvalitet.pdf> (Hämtad 2019-08-05).

Sundgren, Stefan & Svanström, Tobias. (2010). *Auditor-In-Charge Characteristics and Going Concern Reporting Behavior: Does number of assignments, age and client fee dependence matter?* BI Norwegian School of Management and Umeå School of Business.

- Svanström, Tobias. (2004). *Revisorn som rådgivare: en studie av mindre och medelstora företags relation till revisorn*. Licentiatuppsats, Umeå universitet.
- Svanström, Tobias. (2008). *Revision och rådgivning: Efterfrågan, kvalitet och oberoende* (Doctoral dissertation, Umeå universitet).
- Svensson, Birgitta. (2000). *Redovisningsinformation för bedömning av små och medelstora företags kreditvärdighet*, Uppsala: Företagsekonomiska institutionen, Ekonomikum: Uppsala universitet.
- Thorell, Per & Norberg, Claes. (2005). *Revisionsplikten i små aktieföretag*. Svenskt Näringsliv.
- Törning, Eva & Drefeldt, Caisa. (2019). Redovisa Rätt. *Kvalitativa egenskaper i årsredovisningen qualitative characteristics of financial statements*. https://www.faronline-se.proxy.lnu.se/dokument/rattserien/redovisa-ratt/k/rr_kvalitativaegenskaperiarsredovisningen/?q=kvalitativa%20egenskaper (Hämtad 2019-10-08).
- Vander Bauwhede, Heidi & Willekens, Marleen. (2004). Evidence on (the Lack of) Audit-quality Differentiation in the Private Client Segment of the Belgian Audit Market. *European Accounting Review*, 13(3), 501-522.
- Vanstraelen, Ann & Schelleman, Caren. (2017). Auditing private companies: what do we know? *Accounting and Business Research*, 47(5), 565-58.
- Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf (Hämtad 2019-10-08).
- Quinn, James Brian & Hillmer, Frederick. G. (1995). *Strategic outsourcing*. The McKinsey Quarterly, (1), 48-71.
- Öhman, Peter. (2007). *Perspektiv på revision: tankemönster, förväntningsgap och dilemman*. Doktorsavhandling, Mittuniversitetet.

Bilagor

Bilaga 1 Informationsbrev

Härmed inbjuder vi dig som arbetar som auktoriserad redovisningskonsult att delta i en studie som berör området redovisningskvalitet. Studien utgår från ditt perspektiv som auktoriserad redovisningskonsult och hur du anser att hög redovisningskvalitet kan upprätthållas trots mindre kontroll?

Bakgrunden till att vi skickar en inbjudan dig som auktoriserad redovisningskonsult att delta i vår studie är kritiken mot avskaffandet av revisionsplikt som framförts i Riksrevisionens rapport (RiR 2017:35). Sammandrag av Riksrevisionens rapport bifogas som bilaga.

Upprätthållande av hög redovisningskvalitet trots avskaffad revisionsplikt anses viktigt utifrån aktiebolagets intressenter och samhällsnyttans perspektiv. Studiens syfte är att identifiera *vilka åtgärder du som auktoriserad redovisningskonsult anser kan vidtas som kan leda till förutsättningar för att upprätthålla hög redovisningskvalitet.*

Vi anser att du som auktoriserad redovisningskonsult har bred kunskap inom redovisning. Allt från redovisning, rådgivande tjänst till kontrollerande tjänst. Ni har den kompetens inom gällande lagar och regelverk inom redovisning som krävs för att ge relevanta svar på vår forskningsfråga. Därför anser vi att du innehar viktig kunskap som kan bidra till vår studie.

Studien börjar med att vi ringer upp dig som skall intervjuas och bestämmer tid och plats för intervjun utifrån dina önskemål. Förväntad tid som bör avsättas för intervjun är ca 30-45 minuter. Vi kommer att diskutera runt ett antal frågor som berör områden relaterade till god redovisningskvalitet och kontroller av redovisning.

Intervjun spelas in med hjälp av mobiltelefonens diktafon funktion för att möjliggöra att efter intervjun analysera materialet och transkribera. Inspelningen kommer enbart att användas och avlyssnas av oss som utför studien, vilket innebär att ingen annan kommer få ta del av materialet i dess inspelade form. Allt inspelat material kommer att raderas när studien är genomförd utan att någon utöver oss som ansvarat över studien tar del av det.

Studien följer Vetenskapsrådets (2017) god forskningssed. Detta innebär att vi informerar dig som respondent om din roll i studien, att ditt deltagande är helt frivilligt och att du när du vill kan avbryta intervjun/ studien utan förklaring.

Alla uppgifter som eventuellt framkommer om dig vid intervjun behandlas konfidentiellt, vilket innebär att ingen obehörig kommer att få ta del av det. Samtliga deltagare i denna studie kommer att avidentifieras, vilket innebär att det inte

kommer vara möjligt att identifiera vilka individer eller vilka enheter som ingått i studien. Uppgifter om respondenternas år inom yrket och tidigare studier kommer att redovisas.

Anna Jensen, Jonas Samuelsson och Petra Oldenmark, examensarbete i ekonomistyrning och redovisning på Linnéuniversitetet

Om det uppstår frågor eller oklarheter så kontakta oss via nedanstående

Anna Jensen Mobil

Jonas Samuelsson

Petra Oldenmark

Handledare: Petter Boye

Bilaga 2 Sammandrag av Riksrevisionens rapport

Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag
– en reform som kostar mer än den smakar (RiR 2017:35, 68).

Revisionsplikten för små aktiebolag avskaffades 2010 för att förenkla administrationen och minska kostnaderna för företagare. Förhoppningarna var att reformen, tillsammans med andra regelförenklningar, skulle stärka bolagens konkurrenskraft och bidra till att företagen växer och anställer fler. Det fanns också farhågor om minskade skatteintäkter, ökad ekonomisk brottslighet och sämre redovisningskvalitet.

Riksrevisionens granskning visar att intentionerna med reformen i stort har uteblivit förutom när det gäller ökad valfrihet och den direkta besparing på revisorsarvodet som berörda aktiebolag gjort. Många aktiebolag har valt bort revision men de har inte haft högre tillväxt – snarare tvärtom. Lönsamheten i dessa bolag har heller inte blivit bättre. Samtidigt har flera negativa konsekvenser blivit verklighet. Bolag som valde bort revision betalade mindre i bolagsskatt, som en följd av lägre tillväxt, vilket kan bero på att de i större utsträckning redovisade lägre ekonomisk aktivitet för att krympa sin vinst för att undkomma skatt. Reformen har också försvårat arbetet mot ekonomisk brottslighet. En annan negativ konsekvens är att antalet felsummeringar i årsredovisningarna ökat. De berörda myndigheterna har inte kunnat kompensera för reformens icke önskvärda konsekvenser. Mot denna bakgrund anser Riksrevisionen att regeringen bör verka för att revisionsplikten för små aktiebolag återinförs.

Riksrevisionens granskningsrapport finns att läsas sin helhet på:

<https://www.riksrevisionen.se/rapporter/granskningsrapporter/2017/avskaffandet-av-revisionsplikten-for-sma-aktiebolag---en-reform-som-kostar-mer-an-den-smakar.html>

Bilaga 3 Frågeguide

Kontrollfrågor till telefonintervjuer:

1. Är du informerad om att du kommer att vara anonym i intervjun?
2. Får vi din tillåtelse att spela in intervjun?
3. Har du tagit del av informationsbrevet om bakgrunden till studien och dess syfte?
4. Har du informerats om din rättighet att själv bestämma över min medverkan i studien, det innebär att jag kan avbryta mitt deltagande när som helst och om jag så önskar utan vidare förklaring?
5. Är du medveten om att uppgifterna som intervjun genererar i kommer endast att användas endast för denna specifika studie och inget annat?

Allmänt

1. Berätta kortfattat om din bakgrund som redovisningskonsult? Utbildning och erfarenhet?
2. Hur skulle du vilja beskriva ditt arbete som auktoriserad redovisningskonsult?
3. Vad kan du som auktoriserad redovisningskonsult hjälpa dina klienter med?
– Vilka tjänster är mest efterfrågade?
– Vilken kompetens och stöd anser du att de har behov av? *Förklara hur det går till.*
4. Vilken relation/regelbunden kontakt har du i din roll som auktoriserad redovisningskonsult till dina klienter? *Kan det påverka det redovisningskvalitet?*

Redovisningskvalitet

5. Vad innebär god redovisningskvalitet för dig i din roll som auktoriserad redovisningskonsult?
-Varför är det viktigt att god redovisningskvalitet upprätthålls?
6. Hur anser du att god redovisningskvalitet kan upprätthållas trots avskaffad revisionsplikt för små aktiebolag.
7. Vilka tre egenskaper anser du är särskilt viktiga när det gäller redovisningskvalitet? *Rangordna dessa!* Relevant, tillförlitlig och jämförbar.
8. Om det finns brister i redovisningskvaliteten hos små aktiebolag, vilka är de vanligaste?
– Varför tror du att det uppstår brister i redovisningskvaliteten?

– Vad anser du att du kan bidra med för att motverka dessa brister?

Avskaffad revisionsplikt

9. Vad anser du om den avskaffade revisionsplikten? *Motivera ditt svar.*

Åtgärder och kontrollering

10. Vad anser du att klienter som väljer att själva sköta delar av sin redovisning behöver för att upprätthålla god redovisningskvalitet? *Förklara*

11. Utför ni kontroller för att säkerhetsställa redovisningskvalitet? *Finns det rutiner som ni använder vi er av?*

12. Tidigare var det revisorerna som granskade redovisningen, anser du att någon annan skulle kunna utföra den granskningen nu? *Förklara hur du anser att den skulle se ut?*

13. Hur anser du att överordnade myndigheter (ex, Skatteverket eller Bolagsverket) har hanterat icke önskvärda konsekvenser av reformen?

14. Anser du att det finns åtgärder som aktiebolagen själva kan vidta för att upprätthålla god redovisningskvalitet? *Och i så fall vilka?*

15. Är det något utöver de frågor vi tagit upp som du önskar tillägga?

Bilaga 4 Samtyckeskrav

Enligt Vetenskapsrådets (2017) samtyckeskrav ger jag härmed mitt samtycke att delta i intervjustudie.

Jag har tagit del av informationsbrevet beträffande studien och dess syfte. Jag har även muntligen informerats om studiens tillvägagångssätt och hur uppgifterna avses användas.

Jag har informerats om min rättighet att själv bestämma över min medverkan i studien, det innebär att jag kan avbryta mitt deltagande när som helst och om jag så önskar utan vidare förklaring.

Jag har fått löfte om att alla personuppgifter gällande mig skall behandlas konfidentiellt. Det innebär att inga obehöriga får ta del av de uppgifter som samlats in.

Uppgifterna som intervjun genererar i kommer endast att användas endast för denna specifika studie och inget annat.

Härmed lämnar jag mitt samtycke till att delta i denna studie enligt ovan nämnda villkor:

Datum: .....

Deltagarens underskrift: .....

Om det uppstår frågor eller oklarheter så kontakta oss via nedanstående.

Författarna: examensarbete i ekonomistyrning och redovisning på Linnéuniversitetet

Anna Jensen
Jonas Samuelsson
Petra Oldenmark

Handledare: Petter Boye